

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/40/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2616208274
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2616208274.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členov senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcov: 1. A. B. C., D. A., nar. X. XXXXXXX XXXX, r. č. XXXXXX/XXX, trvalo bytom E. XXXX/X, XXX XX E. - F., 2. G. C., D. C., nar. XX. XXXX XXXX, r. č. XXXXXX/XXX, trvalo bytom E. XXXX/X, XXX XX E., obaja žalobcovia zastúpení splnomocnenkyňou: Čahoj & Lelák, s.r.o., 29. augusta 19, 811 09 Bratislava, IČO: 53113331, proti žalovanému: G. H., D. H., nar. XX. XXXXXX XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, trvalo bytom I. XXX/X, XXX XX J., prechodne bytom K., časť obce D. s. č. XX, zastúpenému advokátom: Mgr. Milan Sadloň, V.P. Tótha 30, 905 01 Senica, IČO: 37846370, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Senica z 27. apríla 2022 č. k. 5C/194/2016–332, takto

rozhodol:

- Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho I. výroku potvrdzuje.
- Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho II. a III. výroku mení tak, že žalobu v zostávajúcej časti zamieťa.
- Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie

I. určil, že pozemok:

parc. registra „C“ č. 114/5, o výmere 17 m², druh pozemku záhrada, pôvodne vedená ako časť parc. registra „C“ č. 114/1, o výmere 663 m², druh pozemku záhrada, zapísanej na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D.;

parc. registra „C“ č. 115/8, o výmere 13 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pôvodne vedená ako časť parc. registra „C“ č. 115/1, o výmere 346 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D.;

parc. registra „C“ č. 115/9, o výmere 14 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pôvodne vedená ako časť parc. registra „C“ č. 115/1, o výmere 346 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D.,

ktoré sú vytýčené geometrickým plánom „Geometrický plán na oddelenie pozemkov p.č. 114/5 a 115/8-9.“ zo dňa 11.04.2018 vypracovaným spoločnosťou GEOASK, s.r.o., so sídlom Rovniankova 11, 851 02 Bratislava, IČO: 45 299 382, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, odd. Sro, vložka č. 62002/B a autorizačne overeným L. F. M., ktorý je súčasťou tohto rozsudku, patria do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov v 1. a 2. rade (spoluvlastnícky podiel 1/1).

II. určil, že výmera novej parc. registra „C“ č. 114/1, druh pozemku záhrada, pôvodne vedená ako časť parc. registra „C“ č. 114/1, o výmere 663 m², druh pozemku záhrada, zapísanej na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D., vo vlastníctve žalovaného je 646 m², tak ako je vytyčené geometrickým plánom „Geometrický plán na oddelenie pozemkov p.č. 114/5 a 115/8-9.“ zo dňa 11.04.2018 vypracovaným spoločnosťou GEOASK, s.r.o., so sídlom Rovniankova 11, 851 02 Bratislava, IČO: 45 299 382, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, odd. Sro, vložka č. 62002/B a autorizačne overeným L. F. M., ktorý je súčasťou tohto rozsudku.

III. určil, že výmera novej parc. registra „C“ č. 115/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pôvodne vedená ako časť parc. registra „C“ č. 115/1, o výmere 346 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D., vo vlastníctve žalovaného je 319 m², tak ako je vytyčené geometrickým plánom „Geometrický plán na oddelenie pozemkov p.č. 114/5 a 115/8-9.“ zo dňa 11.04.2018 vypracovaným spoločnosťou GEOASK, s.r.o., so sídlom Rovniankova 11, 851 02 Bratislava, IČO: 45 299 382, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, odd. Sro, vložka č. 62002/B a autorizačne overeným L. F. M., ktorý je súčasťou tohto rozsudku.

IV. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 130 ods. 1, § 132 ods. 1, § 134 ods. 1 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.z.“). Vecne dôvodil, že žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 15.11.2016, ktorej zmenu petitu súd pripustil uznesením na pojednávaní dňa 10.4.2018 a následne i uznesením na pojednávaní dňa 10.5.2018, domáhali určenia uvedených vo výrokoch I. až III. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. V odôvodnení žaloby uviedli, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D., ako parcela registra „C“ č. 116/1, o výmere 563 m², druh pozemku záhrady, parcely registra „C“ č. 116/2, o výmere 325 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, stavba súpisné číslo XX postavená na parcele registra „C“ č. 116/2, druh stavby rodinný dom, vlastnených v spoluvlastníckom podiele 1/1 (ďalej len „nehnuteľnosti“). Žalobcovia nadobudli nehnuteľnosti na základe Kúpnej zmluvy z 12.9.1998 uzatvorenej so M. C. (ďalej aj len „predávajúci“), bytom N. XXX, XXX XX N., narodeným X.X.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, ktorá bola zapísaná do katastra pod KUPA RI 1319/88 - VZ.12/89. Žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D. ako parcela registra „C“ č. 114 o výmere 795 m², druh pozemku záhrady, parcela registra „C“ č. 115 o výmere 572 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, stavba súpisné číslo XX postavená na parcele registra „C“ č. 115, druh stavby rodinný dom, vlastnených spoluvlastníckom podiele 1/1 (ďalej len „susediace nehnuteľnosti“). Žalovaný nadobudol susediace nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva spolu s matkou A. H. a bratom A. H. ako dedičstvo po C. H., zapísaných v katastri pod č. D 936/96, Z - 2234/97, vz. 167/97. Žalovaný následne s bratom A. H. nadobudol do vlastníctva podiel matky A. H. zapísaným v katastri pod č. 3D/86/2009, Z - 2736/09, vz. 47/09. Žalovaný nadobudol susediace nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva na základe Darovacej zmluvy uzatvorenej s bratom A. H. zapísanej do katastra pod č. V - 2151/09 zo dňa 5.1.2010, vz. 1/10. V čase nadobudnutia nehnuteľností žalobcami v roku 1988 boli nehnuteľnosti oplotené, pričom hranicu medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami vytyčoval v teréne plot na betónovom základe postavený v roku 1955 rodičmi žalovaného A. H. a C. H., vtedajšími vlastníkmi susediacich nehnuteľností, po dohode s otcom predávajúceho A. C., vtedajším vlastníkom nehnuteľností. Otec predávajúceho nerušene užíval nehnuteľnosti podľa hranice vytyčenej plotom od roku 1955 do roku 1987, odkedy pokračoval v nerušenom užívaní nehnuteľností podľa hranice vytyčenej plotom predávajúci, až do roku 1988. Od roku 1988 užívali nehnuteľnosti podľa hranice vytyčenej plotom žalobcovia, pričom ich vzťahy so žalovanými boli bez akýchkoľvek sporov až do roku 1998, kedy došlo medzi stranami sporu k prvému konfliktu, ktorý sa týkal budovania plynovej prípojky. Žalovaný v roku 1998 počas neprítomnosti žalobcov vybudovali plynovú prípojku popred nehnuteľnosti žalobcov, čo bolo v rozpore s pôvodným plánom obce, čím sa vzťahy medzi stranami sporu narušili. Následne v roku 2000 oznámila matka žalovaného žalobcom, že si nechajú zamerať hranicu medzi susediacimi nehnuteľnosťami a nehnuteľnosťami žalobcov, nakoľko pri zameraní hranice pozemkov so susedom na opačnej strane zistili, že hranica medzi pozemkami má iný priebeh ako bol vytyčený v teréne. K zameraniu skutočnej hranice medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami došlo až Vytyčovacím náčrtom spoločnosti GEOSPOL, s.r.o. zo dňa 19.5.2000, pričom geodet oboznámil žalobcov s priebehom hranice dňa 3.7.2000, o čom bol spísaný

Protokol o vytyčení hranice pozemku. Žalobcovia s takýmto vytyčením hranice nesúhlasili a odmietli Protokol o vytyčení hranice podpísať, nakoľko k takémuto vytyčovaniu hranice neboli ani prizvaní. Žalobcovia spochybnili nové vytyčenie hranice medzi pozemkami a odmietli nové zameranie pozemkov geodetom potvrdiť, nakoľko nehnuteľnosti kúpili a užívali podľa hranice vytyčenej plotom. V roku 2000 matka žalovaného A. H. spoločne s bratom žalovaného A. H. a žalovaným, ako vtedajší spoluvlastníci susediacich nehnuteľností, odstránili z plotu pletivo, pričom s poukazom na zameranie skutočnej hranice medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami geodetom, nechali bez súhlasu žalobcov vyznačiť v teréne hraničné body medzi pozemkami parc. č. 114 a 115 a pozemkami parc. č. 116/2 a 116/1. Žalobcovia po zameraní skutočného priebehu hranice medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami kontaktovali predávajúceho, ktorý ich informoval, že nemá vedomosť o takomto priebehu hranice medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami. Predávajúci formou vyhlásenia o dôležitých právnych skutočnostiach, spísaného vo forme notárskej zápisnice, potvrdil, že v roku 1988 žalobcom predával nehnuteľnosti priestorovo vymedzené plotom, pričom sám nemal vedomosť o inom priebehu hranice medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami. Predávajúci taktiež potvrdil, že podľa jeho vedomosti žalobcovia užívali nehnuteľnosti v rovnakom rozsahu, nerušene až do roku 2000. Dňa 25.4.2012 podal žalovaný na Obecnom úrade K. žiadosť o stavebné povolenie na stavbu „Oplotenie“ na pozemkoch parc. č. 114 a 115 v katastrálnom území D.. Zo strany žalobcov boli proti Oznámeniu o začatí stavebného konania podané námietky, na základe ktorých Obec K. ako príslušný stavebný úrad odkázala žalovaného na súd a prerušila stavebné konanie až do právoplatného rozhodnutia súdu. Žalovaný sa v tejto veci na súd neobrátil, avšak bráni nerušenému užívaniu dotknutých nehnuteľností zo strany žalobcov. Na základe pretrvávajúceho sporného stavu bez možnosti dohody so žalovaným nechali žalobcovia vypracovať spoločnosti GEOASK, s.r.o., so sídlom Rovniankova 11, 851 01 Bratislava, polohopisný plán, ktorý podrobne mapuje priebeh hranice medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami vytyčenou v teréne plotom a priebeh skutočnej hranice zakreslenej v katastrálnej mape. Žalobcovia nehnuteľnosti kupovali v takom stave, že hranica medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami bola v teréne vytyčená plotom a existujúcimi stavbami, pričom táto hranica nevykazovala žiadne zlomy. Žalobcovia užívali nehnuteľnosti nerušene a v dobrej viere v rozsahu zakreslenom v polohopisnom pláne od ich nadobudnutia v roku 1988 až do roku 2000, kedy žalovaný a jeho vtedajší spoluvlastníci nechali nehnuteľnosti zamerať geodetom a v teréne vytyčiť priebeh hranice medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami podľa stavu zapísaného v katastrálnej mape. V rovnakom rozsahu nehnuteľnosti nerušene a v dobrej viere užívali aj právni predchodcovia žalobcov, a to približne od roku 1955, kedy bol právnymi predchodcami žalovaného postavený plot. Žalobcovia majú za to, že sa ako dobromyseľní oprávnení držiteľia stali vlastníkmi vydržaných nehnuteľností. Naliehavý právny záujem žalobcov na určení vlastníckeho práva k vydržaným nehnuteľnostiam je daný faktickými a právnymi krokmi žalovaného ako aj nemožnosťou mimosúdneho riešenia sporu v otázke existencie vlastníckeho práva. V období od roku 2000 žalovaný a ním poverené osoby opakovane vstupujú na vydržané nehnuteľnosti a majú nepretržitý záujem o výstavbu plotu na hranici nehnuteľností a susediacich nehnuteľností podľa stavu zakresleného v katastrálnej mape. Žalovaný v roku 2000 demontoval pletivo pôvodného plotu, nechal v teréne bez súhlasu žalobcov vytyčiť hraničné body geodetom, svojpomocne začal s výstavbou nového plotu osadením zabetónovaných železných rúr, opakovane používa vydržané nehnuteľnosti na zloženie hnutelných vecí vo vlastníctve žalovaného, čím opakovane a nepretržite narušuje oprávnenú držbu a výkon vlastníckeho práva žalobcov. Uplynutím desaťročnej pokojnej, nepretržitej a dobromyseľnej držby nadobudli žalobcovia k vydržaným nehnuteľnostiam vlastnícke právo vydržaním.

Okresný súd Senica ako súd prvej inštancie rozhodol o žalobe rozsudkom č. k. 5C/194/2016-192 z 10.10.2018, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol a žalobcom 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalovanému spoločne a nerozdielne náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Odvolací súd - Krajský súd v Trnave napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie uznesením č. k. 10Co/137/2019-249 z 30.10.2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z toho dôvodu, že nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie mali za následok, že rozhodnutie nespĺňalo požiadavky obsiahnuté v ustanovení v § 220 CSP, čím sa rozsudok stal odvolacím súdom nepreskúmateľný.

Žalovaný vo svojom vyjadrení zo 7.8.2017 k žalobe uviedol, že so žalobou nesúhlasí a žiadal žalobu zamietnuť. Právni predchodcovia žalobcov a žalovaného boli blízki rodinní príslušníci. Rodičia žalovaného si s otcom pána C. vychádzali a nemali žiadne majetkové spory. Pred rokom 1970 spoločne vybudovali vodovodnú prípojku pre obidva domy, pričom vodomernú šachtu postavili na skutočnej hranici pozemkov parc. č. 115 a parc. č. 116 tak, že uhlopriečka šachty v tvare rovnobežníka je na tejto hranici, pričom prípojka pre dom žalovaného je na pozemku parc. č. 115 a prípojka pre dom pána C.

(dnes dom vo vlastníctve žalobcov) je na pozemku parc. č. 116. To, že žalovaný si postavil plot inde neznamená, že o vlastníctvo tejto časti pozemku nemá záujem, resp. že túto časť vydržali susedia. Plot nebol postavený presne na hranici z praktických dôvodov, pretože inak by bol sťažený prístup do vodomernej šachty pre oboch vlastníkov. Žalovaný časť pozemku medzi rodinným domom a vodovodnou šachtou potrebuje aj z dôvodu zabezpečenia údržby fasády domu. Podobný prístup k užívaniu pozemkov mali právni predchodcovia žalobcov a žalovaného aj na iných miestach, pričom na jednom mieste medzi garážou a domom nie je dodnes plot a ani nikdy nebol. V minulosti žalobkyňa bežne cez túto prieluku navštevovala matku žalovaného a naopak. Tento fakt nesvedčí o tom, že by žalobkyňa v tejto časti vydržala akúkoľvek časť pozemku, resp. mala právo domnievať sa, že jej patrí časť pozemku žalovaného. Otec M. C. si v minulosti postavil garáž sčasti zasahujúcu do pozemku žalovaného. Rodičia žalovaného voči tomu nenamietali práve preto, že s ním mali veľmi dobré vzťahy a so stavbou sčasti aj na ich pozemku súhlasili. Plot s betónovým základom bol postavený pred viac ako 40 rokmi. Prečo bol postavený na tom konkrétnom mieste žalovaný nevie, domnieva sa, že pred jeho postavením neboli hranice pozemkov vytýčené v teréne a vzhľadom na bezkonfliktnosť vzťahov bolo vlastne jedno kde bol postavený. Časom tento plot prestal plniť svoju funkciu, zostala len betónová podmurówka a železné stĺpiky. Začiatkom 90. rokov, keď sa vzťahy medzi matkou žalovaného a žalobkyňou zhoršili, začali sa aj spory o užívanie pozemku. V roku 1994 dal žalovaný vytýčiť hranice pozemku geodetke L. O.. V tej dobe už plot ako taký neexistoval, zostalo z neho len torzo betónového základu a železné stĺpiky. Vytýčením hraníc v teréne sa preukázalo tvrdenie žalovaného, že tieto stĺpiky nie sú postavené na hranici pozemkov. Táto skutočnosť nemôže byť na ľarchu žalovaného, pretože je vecou vlastníka, kde si na svojom pozemku plot vybuduje. Keďže spory pretrvávajú, chcel si žalovaný postaviť plot na hranici, aby sa tento spor ukončil. Pred stavbou oplotenia dal spolu s matkou opätovne v roku 2000 vytýčiť hranice pozemkov spoločnosti GEOSPOL, s vytýčením hranice žalobkyňa nesúhlasila a vytrhala zo zeme kolíky osadené na lomových bodoch geodetom pri vytyčovaní hranice. Obec následne nesúhlasila s ohlásenou stavbou plota, preto dodnes strany medzi sebou plot nemajú. Žalobcovia sa v roku 2001 domáhali vydania súdneho rozhodnutia o určenie vlastníckeho práva a určenie hraníc k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k.ú. K., časť D., parc. č. 116/1, 116/2, 114 a 115. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 6C/255/2000 a súd konanie pre nedostatky v žalobe zamietol. V žalobou napadnutom prípade ide o spor o vydržanie častí pozemkov, kedy pre nadobudnutie vlastníckeho práva neexistoval nadobúdací titul. Žalobcovia nikdy časť pozemkov parc. č. 115 a 114 neodkúpili, ani inak nenadobudli do vlastníctva, užívali sporné časti pozemkov údajne v dobrej viere, že im patria. Aj táto dobrá viera je pochybná s ohľadom na skutočnosť, že pri kúpe pozemkov parc. č. 116/1 a 11/1 spolu s rodinným domom súpisné číslo XX, bol vypracovaný znalecký posudok znalca A. P., ktorý žalobcovia majú a je dôležité, aby ho v spore predložili, pretože bude odborným podkladom pre posúdenie dobromyseľnosti žalobcov a ich konania so zachovaním obvyklej opatrnosti. Zo súdneho spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 6C/255/2000 vyplýva, že žalobcovia už pri podaní žaloby v roku 2000 vedeli, že užívajú s vedomím rodičov žalovaného časť pozemkov, ktoré im vlastnícky nepatria. Vyjadrenia napr. „... navrhovatelia a ich právni predchodcovia užívali túto časť parcely č. 115 nerušene, aj keď vlastnícky zrejme patrila odporcom...“, alebo „... hranicu medzi parcelami č. 114 a 116/1 odporcovia svojvoľne určili postavením plota bez geometrického vymešania približne pred 25 rokmi...“, „... postavenie plota nezodpovedá snímke z pozemkovej mapy...“, „... za tohto stavu je možné, že navrhovatelia užívajú časť parcely č. 114 a odporcovia časť parcely č. 116/1...“ svedčia o tom, že síce časť pozemku žalovaného naozaj užívali, ale s vedomím, že im nepatrí. Slová ako „zrejme“ a „hranicu odporcovia svojvoľne určili postavením plota... postavenie plota nezodpovedá snímke z pozemkovej mapy“ len ospravedlňujú ten fakt, že vedeli a z okolností vedieť museli, že im sporné pozemky nepatria a užívajú ich len na základe dobrej vôle vlastníkov. V spise by sa malo nachádzať aj písomné stanovisko vlastnoručne napísané matkou žalovaného, ktorá dnes už nežije. To, že žalobcovia sa nikdy nemohli domnievať, že pozemky kupujú v „celosti až po plot“ potvrdzuje aj fakt, že už pri kúpe nehnuteľností žalobcom vysvetlila kde je hranica pozemkov, a že užívanie pozemkov nekorešponduje s hranicami pozemkov. Preto sa žalobcovia nemohli domnievať, že pozemky nadobúdajú kúpou od pána C. vrátane častí parcely č. 115 a 114. Dnešné tvrdenia žalobcov k žalobe sú len účelovými tvrdeniami a z dôkazov založených v súdnom spise sp. zn. 6C/255/2000 vyplýva niečo iné. Žaloba sa opiera o dôkaz - Polohopisný plán. Toto geodetické dielo nemôže byť v zmysle katastrálneho zákona podkladom pre vklad alebo záznam do katastra nehnuteľností. Žalobcovia nepreukázali svoje tvrdenie, že nakladali so spornými časťami pozemkov žalovaného ako s vlastnými. Ich nerušené užívanie nebolo odvodené od subjektívneho pocitu vlastníctva, ale od dobrej vôle žalovaného a jeho právnych predchodcov, preto nebola naplnená podmienka podstatná pre nadobudnutie vlastníctva vydržaním.

Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení z 8.9.2017 uviedli, že nesúhlasia s tvrdeniami žalovaného, že užívali sporné časti nehnuteľností s vedomím, že by neboli ich vlastníkmi, a že by ich užívali výlučne na základe dobrej vôle žalovaného a jeho právnych predchodcov. Žalobcovia poukázali, že v konaní predložili vyhlásenie M. C. vo forme notárskej zápisnice o osvedčení právne významnej skutočnosti, z ktorého jednoznačne vyplýva, že právny predchodca žalobcov nemal v čase prevodu vlastníckeho práva na žalobcov vedomosť o spornosti vlastníckeho práva a pozemky prevádzal tak ako sú skutočne užívané a vymedzené plotmi od susedov z jednej aj z druhej strany a domom H. na parcele č. 115. Na základe tejto právnej skutočnosti žalobcovia v dobrej viere nadobudli nehnuteľnosti a tieto ďalej až do roku 2000 nerušene užívali. Poukázali na skutočnosť, že interpretácia odovzdávania predmetných nehnuteľností zo strany matky žalovaného predložená v konaní pod sp. zn. 6C/255/2000 bola účelová a v tom čase mala povahu vyjadrenia účastníka konania bez toho, aby v predmetnom konaní žalovaný a jeho právni predchodcovia uniesli dôkazné bremeno vo vzťahu k týmto tvrdeniam. Žiadali, aby súd na tvrdenia matky žalovaného prihliadal ako na účelové a právne irelevantné. Súdne konanie pod sp. zn. 6C/255/2000 bolo začaté na návrh žalobcov, ktorý bol priamou reakciou na vymeranie nehnuteľností žalovaným a jeho právny predchodcami v roku 2000. V tom čase bolo teda zrejmé, že je priebeh skutočnej hranice iný ako sa strany domnievali a ako pozemky nerušene od 50. rokov užívali. Dodatočné tvrdenie žalovaného, že jeho právni predchodcovia v 50. rokoch vedome postavili plot na vlastnom pozemku neobstojí, nakoľko nemá právny a ani logický základ. Žalobca má za to, že strany plot postavili tam, kde si mysleli, že vedie skutočná hranica pozemkov. Žalovaný a jeho právni predchodcovia nadobudli nehnuteľnosti aj na základe neformálnych právnych úkonov v rámci „rodinnej deľby“ a svoje vlastnícke právo osvedčovali až dodatočne po roku 1990. Žalobcovia poukázali na uznesenie OO PZ Jablonica č. ČVS: ORP-374/JA-SE-2016 z 22.9.2016, ktorým bolo odložené trestné oznámenie žalobkyne, v ktorom vyšetrovateľ uvádza na základe akých právnych titulov osvedčili rodičia žalovaného vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Žalobcovia poukázali na skutočnosť, že predpokladom osvedčenia vlastníctva k pôvodnej parcele č. 113 a parcelám č. 114 a 115 bolo nerušené užívanie predmetných nehnuteľností zo strany právnych predchodcov žalovaného. Vzhľadom na to, že predmetné nehnuteľnosti právni predchodcovia žalovaného od postavenia ich rodinného domu a plotu oddeľujúceho ich nehnuteľnosti od nehnuteľností žalobcov, t. j. od roku 1954, nikdy fakticky neužívali, nebolo možné, aby sporné časti nehnuteľností užívali nerušene. Pokiaľ by aj sami vydržali nehnuteľnosti nadobudnuté na základe neformálnych právnych titulov, nemohli ich nadobudnúť v skutočnom rozsahu, ktorý im bol zapísaný do katastra nehnuteľností. Vzhľadom na to, že v tom čase ani žalobcovia, ani právni predchodcovia žalovaného nemali vedomosť o skutočnom priebehu hranice, boli rodičia žalovaného schopní osvedčiť svoje vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. V prípade, ak by v tom čase bolo naopak vlastnícke právo k sporným častiam predmetných nehnuteľností, ktoré výlučne a nerušene užívali žalobcovia sporné, neboli by rodičia žalovaného schopní osvedčiť svoje vlastníctvo k pôvodnej parcele č. 113 a k parcelám č. 114 a 115. Samotný rodinný dom žalovaného bol do katastra zapísaný až v roku 1995.

Žalovaný vo svojom vyjadrení z 22.10.2017 uviedol, že tvrdenia žalobcov o nerušenom, dobromyseľnom vlastníckom užívaní celkovo 19 m² z pozemku parcelné č. 115, zastavané plochy a nádvoria, zapísaného na LV č. XXX, vedenom pre obec K. a k.ú. D. a 25 m² z pozemku parcelné č. 114, záhrady, zapísaného na LV č. XXX vedenom pre obec K. a k.ú. D. nie sú ničím podložené. Žalobcovia odvodzujú svoje právo vlastníť časť pozemkov žalovaného od stavby plotu, ktorý bol ale postavený len v jednej časti pozemku žalovaného. Pri dome žalovaného nikdy plot postavený nebol a žalobcovia sa nemohli zo žiadnych okolností domnievať, že hranica pozemku je totožná s pôdorysom rodinného domu, a to aj vzhľadom na postavenú spoločnú vodomernú šachtu vybudovanú pre ich nehnuteľnosť, aj nehnuteľnosť žalovaného, ktorej uhlopriečka prechádza hranicou medzi oboma pozemkami. Takto postavili šachtu právni predchodcovia žalovaného a rodičia pána C., právneho predchodcu žalobcov. Navyše z pozemkovej mapy je zrejmé, že hranica medzi pozemkami má iný priebeh ako stavba domu. Ak pán C. žalobcom pri odpredaji domu oznámil, že ich pozemkom je všetko až po dom, potom ich zrejme zavádzal a žalobcovia konali naivne, ak im na potvrdenie vlastníctva stačilo obyčajné ústne vyhlásenie predávajúceho. Žalobkyňa, ako právne vzdelaná osoba, konala ľahkovážne, keď si tvrdenia M. C. žiadnym hodnoverným spôsobom neoverovala. Informácie katastra nehnuteľností sú verejne dostupné, napr. aj v časti pozemkovej mapy. Z tejto katastrálnej mapy je evidentné, že na hraniciach pozemkov parcelné č. 114, 115, 116/1 a 116/2 sú len tri lomové body, a to (podľa polohopisného plánu č. 25/2015) pod č. 150-1, 150-2 a 150-3. Žalobcami navrhovaný priebeh hranice by obsahoval na rovnakom úseku najmenej 9 lomových bodov (150-3, 100, 101, 47, 48, 104, 90, 94 a 103). Podľa polohopisného plánu ale nevyplýva, že by žalobcovia chceli vydržať celý pozemok až po rodinný dom, resp. po hospodársku budovu. Z tohto plánu vyplýva, že časť pozemku, o ktorom sa údajne stále domnievajú, že je ich,

ohraničený bodmi 100-55-53-101-56-100 a časť ohraničená bodmi 104-90-91-104 záujem nemajú, aj keď podľa ich popisu skutočností by im vlastníctvo svedčalo. Aj z uvedeného je zrejme, že ide o účelovú argumentáciu v snahe neoprávnene získať časť majetku žalovaného, ktorý im žalovaný a jeho rodičia ponechali v užívaní v rámci uchovania dobrých susedských vzťahov. Žalobcovia odvodzujú svoje právo od domnienok, že právni predchodcovia žalovaného si plot postavili presne na hranici, čo žiadnym spôsobom nezdôvodnili a nepreukázali. K skutočnosti prečo sa domnievali, že dom aj hospodárska budova je postavená na hranici pozemku sa pre istotu nevyjadrili vôbec. Pritom vôbec nie je pravidlom, že domy a iné budovy boli vždy postavené na hranici pozemkov. Žalobcovia poukázali na uznesenie povereného príslušníka OO PZ SR Jablonica č. ČVS: ORP-374/JA-SE-2016 zo dňa 22.09.2016, z ktorého textu ale vyplýva, že žalobcovia, resp. žalobkyňa nebola dobromyseľná pri držbe sporných častí pozemkov v tom zmysle, že už pri kúpe vedela, že jej tieto sporné časti vlastnícky nepatria. K tvrdeniu žalobcov, že nebolo možné z ich strany dať vyhotoviť geometrický posudok na odčlenenie sporných pozemkov bez súčinnosti žalovaného žalovaný uviedol, že toto tvrdenie je nepravdivé. Z pozemku žalobcov je voľný priestor na vykonanie geodetických prác potrebných k vyhotoveniu geometrického plánu a je teda zrejme, že ide o účelové tvrdenie žalobcov ospravedlňujúce zásadný nedostatok žaloby - neurčitost' petitu. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 153 CSP, podľa ktorého sú strany povinné uplatniť prostriedky procesného útoku včas.

Vykonaným dokazovaním zistil tento skutkový stav veci: Žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D., a to parcely registra „C“ parc. č. 116/1 - záhrady o výmere 563 m², parcely registra „C“ parc. č. 116/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 325 m² a stavby - rodinného domu súpisné č. XX postaveného na parcele registra „C“ parc. č. 116/2, v podiele 1/1 (ďalej len „nehnuteľnosti žalobcov“). Žalobcovia nadobudli tieto nehnuteľnosti na základe Kúpnej zmluvy z 12.9.1988 uzavretej so M. C., nar. X.X.XXXX, bytom N. XXX, XXX XX N.. Žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D., a to parcely registra „C“ parc. č. 114/1 - záhrady o výmere 663 m², parcely registra „C“ parc. č. 114/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 29 m², parcely registra „C“ parc. č. 115/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 346 m², parcely registra „C“ parc. č. 115/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 140 m², parcely registra „C“ parc. č. 115/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 106 m², parcely registra „C“ parc. č. 115/4 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 83 m² a stavieb - rodinného domu súpisné č. XX postaveného na parcele registra „C“ parc. č. 115/2, inej budovy postavenej na parcele registra „C“ parc. č. 114/2, inej budovy postavenej na parcele registra „C“ parc. č. 115/3 a inej budovy postavenej na parcele registra „C“ parc. č. 115/4, všetko v podiele 1/1 (ďalej len „nehnuteľnosti žalovaného“). Žalovaný nadobudol tieto nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva spolu s matkou A. H. a bratom A. H. ako dedičstvo po C. H.. Žalovaný následne s bratom A. H. nadobudol do spoluvlastníctva podiel matky A. H. a v konečnom dôsledku žalovaný nadobudol tieto nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva na základe darovacej zmluvy uzavretej so spoluvlastníkom, bratom A. H.. Právni predchodcovia žalobcov a žalovaného boli blízki rodinní príslušníci. Tieto hore uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporné.

V čase nadobudnutia nehnuteľností žalobcami v roku 1988 hranicu medzi nehnuteľnosťami žalobcov a žalovaného vytyčoval v teréne plot na betónovom základe postavený v roku 1955 rodičmi žalovaného A. H. a C. H., vtedajšími vlastníkmi susediacich nehnuteľností, po dohode s otcom predávajúceho A. C., vtedajším vlastníkom nehnuteľností. Otec predávajúceho užíval nehnuteľnosti podľa hranice vytyčenej plotom od roku 1955 do roku 1987, odkedy pokračoval v užívaní nehnuteľností podľa hranice vytyčenej plotom predávajúci M. C., až do roku 1988. Od roku 1988 užívali nehnuteľnosti podľa hranice vytyčenej plotom žalobcovia, pričom ich vzťahy so žalovaným a jeho matkou boli spočiatku bez akýchkoľvek sporov.

Žalobcovia tvrdili, že nehnuteľnosti užívali nerušene a v dobrej viere v rozsahu zakreslenom v polohopisnom pláne od ich nadobudnutia v roku 1988 až do roku 2000, teda uplynutím desaťročnej pokojnej, nepretržitej a dobromyseľnej držby nadobudli k vydržaným nehnuteľnostiam vlastnícke právo vydržaním. V rovnakom rozsahu nehnuteľnosti nerušene a v dobrej viere užívali aj právni predchodcovia žalobcov, a to približne od roku 1955, kedy bol právnymi predchodcami žalovaného postavený plot. V roku 2000 žalovaný a jeho vtedajší spoluvlastníci nechali nehnuteľnosti zamerať geodetom a v teréne vytyčiť priebeh hranice medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami podľa stavu zapísaného v katastrálnej mape. Naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k vydržaným nehnuteľnostiam odôvodnili faktickými a právnymi krokmi žalovaného, ktorý opakovane vstupuje na vydržané nehnuteľnosti, v roku 2000 demontoval pletivo pôvodného plota, nechal v teréne bez súhlasu žalobcov vytyčiť hraničné body geodetom, svojpomocne začal s výstavbou nového plota osadením

zabetónovaných železných rúr, opakovane používa vydržané nehnuteľnosti na zloženie hnutelných vecí vo svojom vlastníctve, čím opakovane a nepretržite narušuje oprávnenú držbu a výkon vlastníckeho práva žalobcov, ďalej tým, že na sporných častiach nehnuteľností majú žalobcovia vysadené ovocné stromy o ktoré sa starajú a udržiavajú ich, ako aj nemožnosťou mimosúdneho riešenia sporu v otázke existencie vlastníckeho práva.

Súd mal preukázané z Notárskej zápisnice č. N 168/2016, NZ 18317/2016, NCRI 18833/2016 napísanej dňa 24.5.2016 notárkou JUDr. Ivicou Hodálovou, PhD., že M. C., nar. X.X.XXXX vyhlásil pred notárkou, že asi v roku 1955 keď C. a A. H. (rodičia terajšieho vlastníka G. H.) stavali svoj rodinný dom na terajších parcelách č. 114 a 115 k. ú. D., obec K., okres Senica, evidovaných Okresným úradom Senica, odbor katastrálny na LV č. XXX, po dohode s jeho otcom A. C. postavili aj plot medzi parcelami č. 114 a 115 a parcelami č. 116/1 a 116/2, ktoré v tom čase vlastnil jeho otec. S C. a A. H. dobre vychádzali, komunikovali spolu a sú aj vzdialená rodina. Medzi nimi nebolo sporné, že tento plot predstavuje hranicu medzi parcelami č. 114 a 115 a parcelami č. 116/1 a 116/2. Na ktorom mieste bude plot postavený navrhli manželka H. a jeho otec s tým súhlasil. Vlastníctvo k parcelám č. 116/1 a 116/2 nadobudol v roku 1987 po smrti svojho otca a nerušene užíval v celom rozsahu po dom H. a až po plot s parcelou č. 114 a 115 do roku 1988, kedy uvedené nehnuteľnosti spolu s domom a garážou odpredal B. a G. C.. Medzi jeho otcom a následne ním a rodinou H. nikdy nedošlo k sporu o tom, že takto si vymedzili hranicu a takto obaja užívali predmetné parcely ako svoje vlastníctvo. H. si až do roku 1988, kým nehnuteľnosti nepredal, nikdy nerobili nároky na časť parciel č. 116/1 a 116/2, ktorá sa nachádzala za plotom stojacim medzi oboma pozemkami a za ich domom. Vie, že k prvým rozporom ohľadom hranice došlo niekedy v roku 2000, kedy ho manželka C. prvý krát s týmto problémom oslovili a uviedli, že susedia H. si robia nárok na časť pozemku, ktorý C. užíval. Preto v roku 1988, keď parcelu č. 116/1 a 116/2 ako aj dom s garážou predával manželom C., predával toto v dobrej viere, že im odpredáva pozemky tak ako sú skutočne užívané a vymedzené pozdĺžne plotmi od susedov z jednej aj z druhej strany a domom H. postavenom na parcele č. 115.

Súd na návrh žalobcov vykonal dokazovanie aj výsluchom M. C., nar. X.X.XXXX ako svedka, ktorý vo svojej výpovedi tvrdil, že si pamätá ako v minulosti, keď sused C. H. vymeriavali základy, prišli k nim a žiadali jeho otca, či by si mohli základy urobiť 30 cm smerom na ich pozemok, s čím otec svedka súhlasil. Prišla k nim suseda s tým, že špic, ktorý je vpredu nepotrebný a môžu si ho ohradiť. Neskôr keď chcel sused posunúť plot 20 cm do ich ohrady, brat s tým už nechcel súhlasiť, ale svedok mu povedal, že keď im nechali vpredu špic, ktorý nepotrebný, aby to nechali tak a povolili im ísť zase v inej časti do ich pozemku. Nič sa vtedy nepredávalo, ani neprevádzalo, všetko bolo medzi nimi dohodnuté len ústne. Svedok mal za to, že výmera tak ako ju predal sedí, nič sa síce nevymeriavalo, ale výmera tak ako to bolo napísané pred notárom v Hlohovci, by mala súhlasiť. To čo bolo napísané pred notárom v Hlohovci, tak by to malo byť, notárke v Hlohovci diktoval svedok. Časť plotu aj domu a špic vpredu majú v našom pozemku, lebo v minulosti, keď sa hranice vymeriavali a svedok mal vtedy asi 15 rokov, to bolo vymerané inak a potom ďalej už sa dohovárali medzi sebou len ústne. Kolíky sa dávali keď rodičia žalovaného stavali dom a vtedy sa dohodli, že môžu dom posunúť na ich pozemok, ale nič sa nevymeriavalo.

Žalobkyňa 1/ vo výpovedi na pojednávaní dňa 7.4.2021 tvrdila, že žalovaný a jeho vtedajší spoluvlastníci sami nevedeli čo im vlastne patrí. V roku 1993 vydržali 3 pozemky, ktoré užívali, a to tým spôsobom, že podviedli notára, ktorému poskytli nepravdivé informácie, keďže uviedli že užívali aj ďalších 44 m². Keďže pozemky nadobudli až v roku 1993, nemohli tvrdiť, že tieto im patrili už v roku 1988. Na preukázanie týchto svojich tvrdení predložila súdu listinný dôkaz, a to výpis z LV č. XXX pre obec a k.ú. D. z 30.10.2002 a poukázala na vyšetrovací spis polície vedený vo veci podania jej trestného oznámenia pre podvod. Taktiež poukázala na list M. C. z roku 2002, v ktorom odpovedá na jej otázky, keďže v roku 2000 začala pátrať po tom ako to bolo. Predložila súdu 2 fotografie (vyhotovené v čase podania predmetnej žaloby), na ktorých je zaznamenaná časť betónových stĺpov, ktoré boli súčasťou pôvodného oplotenia a popri nich vysadené kríky jošta, ríbezle a viacero egrešov. Tvrdila, že pozemky pri tomto plote užívala stále.

Žalovaný vo výpovedi na pojednávaní dňa 19.05.2021 tvrdil, že žalobcovia užívali sporné nehnuteľnosti na základe ústneho súhlasu jeho matky A. H., ktorá žalobcom kúpu nehnuteľností sprostredkovala. Keď žalobcovia nehnuteľnosti kupovali jeho matka žalobkyni 1/ vysvetľovala pokiaľ nehnuteľnosti kupuje, prítomný pri tom nebol. Až niekedy neskôr v roku 1995 bol prítomný pri tom, keď to jeho matka hovorila žalobkyni 1/ znova. Bolo to po tom, čo boli v roku 1994 nehnuteľnosti zamerané. Povedala žalobkyni 1/, že vodomerná šachta je postavená na hranici pozemkov, že cíp vzadu patrí im, ale že ho môže kludne užívať. Podľa vedomostí žalovaného, ktoré má od rodičov, vodomerná šachta bola vybudovaná v roku 1951 alebo 1952. Jeho matka povedala žalobkyni 1/, že môže užívať pásik za domom cca 60 cm široký pozdĺž záhrady a aj špic, čo je za domom, ale s tým, že súhlasí s hranicou pozemku podľa kolíkov v

teréne, ktoré tam boli osadené na základe merania z roku 1995. Rozsah užívacieho práva bol taký, že žalobcovia môžu kosiť ich trávu, ale s tým, že vedia že táto časť pozemku im nepatrí. Po zameraní hranice v roku 2000, po tom ako mu bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu plotu, spolu s matkou na vtedy vytýčenú hranicu zatĺkli železné koly a bol pri tom ako jeho matka povedala žalobkyni 1/, aby už nekosila pozemok, že si ho budú kosiť sami.

Súd vykonal dňa 9.3.2022 dokazovanie aj ohliadkou sporných nehnuteľností za prítomnosti strán sporu a ich právnych zástupcov, a to z dvora rodinného domu súpisné č. XX vo vlastníctve žalobcov. Ohliadkou bolo zistené, že v prednej časti pozemku pri rodinnom dome súpisné č. XX sa nachádza vodomerná šachta, a to cca 1,70 m od rodinného domu súpisné č. XX vo vlastníctve žalovaného. Predzáhradka rodinného domu súpisné č. XX je ohraničená plotom s betónovou podstienkou z prednej časti ulice a tak isto v časti s hranicou rodinného domu súpisné č. XX o dĺžke cca 2,5 m. Predzáhradky rodinných domov súpisné č. XX a XX sú vizuálne oddelené betónovým predelom. Pred vstupnou bránou do rodinného domu súpisné č. XX je zvyšok pôvodného kolíka, ktorý bol podľa tvrdenia žalovaného osadený v teréne geodetom a pri postoji od kolíka smerom do záhrady rodinného domu súpisné č. XX je možné vizuálne badať, že priamka medzi kolíkom a plotom prechádza približne stredom vodomernej šachty. Právny zástupca žalobcov tvrdil, že sa nejedná o zvyšok kolíka, ktorý v teréne osadil geodet, ale o kolík osadený na mieste zameranom pravdepodobne žalovaným. Žalobkyňa 1/ tvrdila, že v takom stave ako súd videl hranice medzi pozemkami na ohliadke, užívajú nehnuteľnosti od roku 1988, kedy ich kúpili a podľa tvrdenia svedka M. C. sa hranica mala ťahať od rohu rodinného domu súpisné č. XX, avšak žalovaný, resp. jeho právni predchodcovia, si hranicu posunuli cca 30 cm na pozemok žalobcov, resp. ich právnych predchodcov, tým spôsobom, že podmurovku plotu posunuli o šírke cca 30 cm na pozemok žalobcov a nie na pozemok do strany pozemku žalovaného. Žalovaný toto poprel a tvrdil, že podmurovku plotu, ktorý začína od konca rodinného domu súpisné č. XX jeho rodičia posunuli práve na hranicu, ktorá prechádza stredom vodomernej šachty a postupuje ďalej do dvora smerom k hruške, ktorá sa v súčasnej dobe na pozemku už nenachádza, čo bolo kopírované presne podľa dohody právnych predchodcov žalobcov a žalovaného. Miesto, na ktorom spomínaná hruška rástla, už vzhľadom na jej neexistenciu nebolo možné v teréne identifikovať. Ohliadkou bolo ďalej zistené, že na pozemku sa nachádzajú zvyšky oplotenia o počte 12 betónových stĺpikov, cca 3 m od seba, vsadených do betónovej podmurovky, ktorá bola podľa tvrdenia žalovaného vybudovaná približne v roku 1974. Právny zástupca žalobcov uviedol, že v minulosti si právni predchodcovia žalovaného dali osvedčiť užívanie častí sporných nehnuteľností, čo však v danom období reálne nebolo možné, pretože časť pozemku nachádzajúceho sa od betónovej podmurovky osadených stĺpikov, cca 80 cm po skutočnú hranicu pozemkov, v minulosti nikdy nemohli nerušene užívať, pretože pozemky boli oddelené v tom čase ešte pletivom, ktoré bolo medzi betónovými stĺpikmi natiahnuté a na pozemku v časti záhrady, ktorú v súčasnej dobe užívajú žalobcovia, boli vysadené ovocné kríky.

Žalovaný predložil v spore písomné vyjadrenie svojej matky A. H., v ktorom okrem iného uvádza, že keď M. C. chalupu predával bola osobne pri tom a ukazovala manželom C. pokiaľ ide medza, a že vodovodná šachta je na polovicu. V roku 1994 si dali pozemok vymerať a potvrdilo sa, že je to správne. Keď prišla B. C. kolíky zatĺčené geospolom povytáhovala.

Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva zo zákona (ex lege) pri splnení zákonom požadovaných predpokladov, a to musí ísť o spôsobilý predmet vydržania, držba musí byť oprávnená, musí byť nepretržitá počas celej zákonom ustanovenej doby, pričom u nehnuteľných vecí je vydržacia doba desaťročná a držiteľ musí byť pri užívaní dobromyseľný v tom, že mu vec patrí.

Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vyvodil ten právny záver, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalobcovia sa domáhali určenia, že vydržaním nadobudli časti pozemkov špecifikovaných v petite žaloby, keďže tieto nerušene a dobromyseľne užívajú od roku 1988, kedy svoje susediace nehnuteľnosti kúpili od M. C., a to na základe Kúpnej zmluvy z 12.9.1998, ktorá bola zapísaná do katastra pod KUPA RI 1319/88 - VZ.12/89. V čase nadobudnutia nehnuteľností žalobcami v roku 1988 boli nehnuteľnosti oplotené, pričom hranicu medzi nehnuteľnosťami vytyčoval v teréne plot na betónovom základe postavený v roku 1955 rodičmi žalovaného A. H. a C. H., a to po dohode s otcom predávajúceho A. C.. Otec (A. C.) predávajúceho (M. C.) nerušene užíval nehnuteľnosti podľa hranice vytyčenej plotom od roku 1955 do roku 1987, odkedy pokračoval v nerušenom užívaní nehnuteľností podľa hranice vytyčenej plotom predávajúci M. C., a to až do roku 1988. Od roku 1988 užívajú nehnuteľnosti podľa hranice vytyčenej plotom žalobcovia.

Žalobcovia preukázali v spore ich naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k vydržaným nehnuteľnostiam, a to faktickými a právnymi krokmi žalovaného, ktorý opakovane vstupuje na vydržané nehnuteľnosti, v roku 2000 demontoval pletivo pôvodného plotu, nechal v teréne bez súhlasu žalobcov vytýčiť hraničné body geodetom, svojpomocne začal s výstavbou nového plotu osadením

zabetónovaných železných rúr, opakovane používa vydržané nehnuteľnosti na zloženie hnutelných vecí vo svojom vlastníctve, čím opakovane a nepretržite narušuje oprávnenú držbu a výkon vlastníckeho práva žalobcov, ďalej tým, že na sporných častiach nehnuteľností majú žalobcovia vysadené ovocné stromy, o ktoré sa starajú a udržiavajú ich, ako aj nemožnosťou mimosúdneho riešenia sporu v otázke existencie vlastníckeho práva.

Podľa zhodných tvrdení strán sporu právni predchodcovia žalobcov a žalovaného boli blízki rodinní príslušníci, navzájom mali dobré vzťahy a nemali žiadne majetkové spory. Podľa vyjadrenia žalovaného (v jeho písomnom vyjadrení k žalobe zo 7.8.2017) plot s betónovým základom bol postavený pred viac ako 40 rokmi a prečo bol postavený práve na konkrétnom mieste už žalovaný nevedel uviesť, len sa domnieval, že pred jeho postavením neboli hranice pozemkov vytýčené v teréne a vzhľadom na bezkonfliktnosť vzťahov bolo vlastne jedno kde bol postavený. Časom tento plot prestal plniť svoju funkciu, zostala len betónová podmurovka a železné stĺpiky. Začiatkom 90. rokov, keď sa vzťahy medzi matkou žalovaného a žalobkyňou zhoršili, začali sa aj spory o užívanie pozemku.

Jedinou žijúcou osobou v čase rozhodovania súdu v danej veci, ktorá bola schopná užívanie predmetných nehnuteľností právnymi predchodcami žalobcov aj žalovaného potvrdiť a ozrejmiť vytýčenie hranice v teréne postavením plota na základe ich vzájomnej dohody bol svedok M. C., nar. X.X.XXXX. Okrem jeho svedeckej výpovede mal súd k dispozícii aj jeho vyhlásenie urobené formou Notárskej zápisnice č. N 168/2016, NZ 18317/2016, NCRI 18833/2016 napísanej dňa 24.5.2016 notárkou JUDr. Ivicou Hodálovou, PhD., ktorý listinný dôkaz predložili súdu žalobcovia. M. C. pred notárkou vyhlásil, že asi v roku 1955 keď C. a A. H. (rodičia terajšieho vlastníka G. H.) stavali svoj rodinný dom na terajších parcelách č. 114 a 115 k. ú. D., obec K., okres Senica, evidovaných Okresným úradom Senica, odbor katastrálny na LV č. XXX, po dohode s jeho otcom A. C. postavili aj plot medzi parcelami č. 114 a 115 a parcelami č. 116/1 a 116/2, ktoré v tom čase vlastnil jeho otec. S C. a A. H. dobre vychádzali, komunikovali spolu a sú aj vzdialená rodina. Medzi nimi nebolo sporné, že tento plot predstavuje hranicu medzi parcelami č. 114 a 115 a parcelami č. 116/1 a 116/2. Na ktorom mieste bude plot postavený navrhli manželia H. a jeho otec s tým súhlasil. Vlastníctvo k parcelám č. 116/1 a 116/2 nadobudol v roku 1987 po smrti svojho otca a nerušene užíval v celom rozsahu po dom H. a až po plot s parcelou č. 114 a 115 do roku 1988, kedy uvedené nehnuteľnosti spolu s domom a garážou predal žalobcom. Medzi jeho otcom a následne ním a rodinou H. nikdy nedošlo k sporu o tom, že takto si vymedzili hranicu a takto obaja užívajú predmetné parcely ako svoje vlastníctvo. H. si až do roku 1988, kým nehnuteľnosti nepredal, nikdy nerobili nároky na časť parciel č. 116/1 a 116/2, ktorá sa nachádzala za plotom stojacim medzi oboma pozemkami a za ich domom. Podľa svedeckej výpovede M. C. (právneho predchodcu žalobcov) v minulosti, keď právny predchodca žalovaného sused C. H. vymeriaval základy, požiadal jeho otca, či by si mohol základy urobiť 30 cm smerom na ich pozemok, s čím otec svedka súhlasil. Prišla k nim suseda s tým, že špic, ktorý je vpredu nepotrebujú a môžu si ho ohradiť. Neskôr keď chcel sused C. H. posunúť plot 20 cm do ich ohrady, brat s tým už nechcel súhlasiť, ale svedok mu povedal, že keď im nechali vpredu špic, ktorý nepotrebujú, aby to nechali tak a povolili im ísť zase v inej časti do ich pozemku. Nič sa vtedy nepredávalo, ani neprevádzalo, všetko bolo medzi nimi dohodnuté len ústne.

Z hore uvedeného vyplýva, že žalovaný a jeho právni predchodcovia nadobudli časti sporných nehnuteľností len na základe neformálnych právnych úkonov v rámci „rodinnej delby“ a svoje vlastnícke právo osvedčovali až dodatočne v roku 1993, pričom je zrejmé, že sporné časti týchto nehnuteľností v tom čase žalovaný ani jeho právni predchodcovia nemohli dobromyseľne a nerušene užívať, pretože predmetné nehnuteľnosti právni predchodcovia žalovaného od postavenia ich rodinného domu a plota oddeľujúceho ich nehnuteľnosti od nehnuteľností žalobcov, t. j. od roku 1954, nikdy fakticky neužívali, nakoľko ich užívali nerušene žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia.

Obhliadkou nehnuteľností na mieste samom dňa 9.3.2022 bolo v súlade s tvrdeniami žalobcov a svedka M. C. zistené, že spôsob užívania nehnuteľnosti žalobcami ako aj právnymi predchodcami žalobcov zodpovedá skutočnému usporiadaniu významných bodov v teréne ako na dotknutých nehnuteľnostiach tak aj na obecných pozemkoch v rámci predzáhradok. Obhliadkou bolo potvrdené, že skutočný priebeh hranice najmä v časti vstupnej brány a prilahlého oplotenia pri vstupe, ako aj pod garážou žalobcov zasahuje do týchto stavieb. Postavenie stavieb týmto spôsobom však zodpovedalo tomu ako boli nehnuteľnosti zo strany žalobcov a ich právnych predchodcov v danom čase dobromyseľne a nerušene užívané, nakoľko v tom čase nemali vedomosť o inom skutočnom priebehu hranice medzi pozemkami žalobcov a žalovaného. V takomto stave užívania boli nehnuteľnosti odovzdané žalobcom aj pri uzatvorení kúpnej zmluvy v roku 1988 a títo v nerušenom užívaní pokračovali až do roku 2000, kedy došlo k zameraniu a vyznačeniu skutočného priebehu hraníc medzi pozemkami žalobcov a žalovaného. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že aj napriek rozporu skutočného priebehu hranice s faktickým stavom užívania, žalobcovia tieto sporné nehnuteľnosti

dobromyseľne nadobudli kúpou uŕ v roku 1988 a tieto neruŕene uŕivali aŕ do roku 2000, čo mal súde preukázané vyhláŕením a svedeckou výpoveďou právneho predchodcu ŕalobcov M. C.. I keď právne predchodcovi ŕalobcov M. C., ako i jeho právny predchodcom, nesvedčili formálne právne tituly k sporným častiam nehnuteľností, vzhľadom na uŕívanie týchto nehnuteľností do roku 1988 došlo k vydrŕaniu sporných častí nehnuteľností uŕ zo strany právnych predchodcov ŕalobcov. Naopak ŕalovaný neuniesol v spore dôkazné bremeno svojich tvrdení, keďŕe v konaní neprodukoval ŕiadne také dôkazy, ktorými by tvrdenia ŕalobcov jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyvrátil.

S poukazom na všetky hore uvedené skutočnosti súde dospel k záveru, ŕe v danej veci ŕalobcovia 1/ a 2/ preukázali, ŕe boli v drŕbe sporných častí nehnuteľností oprávnení a dobromyseľní, a to po dobu najmenej 10 rokov, keďŕe sa jedná o nehnuteľnosti, a preto ich ŕalobe v celom rozsahu vyhovel. V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. ŕ 255 ods. 1, ŕ 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorŕich predpisov (ďalej len „CSP“), vecne plným úspechom ŕalobcov 1/ a 2/ v spore.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal včas odvolanie ŕalovaný, s návrhom na jeho zmenu zamietnutím ŕaloby v plnom rozsahu a zároveň určením, ŕe ŕalovaný má nárok náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uviedol odvolacie dôvody podľa ŕ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP.

Vytkol súdu prvej inŕtancie, ŕe sa v odôvodnení rozsudku vôbec nezaoberal tým, či bol daný naliehavý právny záujem na určení, ŕe výmera jeho pozemku parc. . 114/1 je 646 m² - výrok II. a na určení, ŕe výmera jeho pozemku parc. . 115/1 je 319 m² - výrok III. On namietal, ŕe na takomto určení nie je daný naliehavý právny záujem a ŕalobca ŕiadne tvrdenie, nebudaj dôkazy na podporu toho, ŕe tu naliehavý právny záujem je počas celého súdneho konania neprodukoval, súde ani na jednom pojednávaní túto skutočnosť nezisťoval. Odvolateľ sa domnieva, ŕe výrok II. a III. je nadbytočný (na čo som aj v konaní poukázal) a aj bez tohto určenia je nepochybné, ŕe právoplatnosťou rozhodnutia o prvom výroku sa výmery odvolateľom vlastnených pozemkov zmenia v zmysle geometrického plánu tvoriaceho podklad súdneho rozhodnutia. Preto na takomto určení nie je daný naliehavý právny záujem a súde mal ŕalobu v tomto rozsahu zamietnuť pre nedostatok procesných podmienok. Súde sa s touto jeho námietkou nevysporiadal napriek tomu, ŕe Krajský súde v Trnave v bode . 26 jeho uznesenia č. k. 10Co/137/2019-249 z 30.10.2020, ktorým prvé rozhodnutie súdu prvej inŕtancie zruŕil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, výslovne prikázal sa zaoberať tým, či je, alebo nie je daný naliehavý právny záujem na takom určení v ŕalobnom petite, ktoré sa týka ŕalovaného.

Tieŕ namietal, ŕe súde sa nevysporiadal s tými vykonanými dôkazmi, ktoré svedčili v neprospech ŕaloby. Tieto dôkazy a skutkové zistenia ŕiadnym spôsobom nekomentoval a pri rozhodovaní s nimi nakladal tak, ako keby v konaní vôbec neboli produkované. Išlo najmä o vytyčovací náčrt z roku 1994, o list matky ŕalovaného A. H., odborný posudok znalca L. P. z 29.7.1988 ku kúpnej zmluve, ktorou ŕalobcovia nadobudli vlastníctvo k nehnuteľnostiam od M. C. a zistenia z obhliadky miesta o umiestnení vodomernej ŕachty. Tým, ŕe súde nikdy neskúmal naliehavosť právneho záujmu na určení, či tu právo je vo vzťahu k výrokom II. a III., a tieŕ z dôvodu, ŕe sa ŕiadnym spôsobom nezaoberal skutkovými zisteniami a dôkazmi, ktoré svedčili v neprospech ŕaloby, tieto nevyhodnotil v súlade s ustanoveniami CSP o hodnotení dôkazov spôsobil, ŕe jeho rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné a teda arbitrárne. Súde prvej inŕtancie v bode 8 odôvodnenia uviedol dôkazy, ktoré v konaní vykonal a na základe ktorých v konečnom dôsledku rozhodol. Nikde v odôvodnení súde tieto dôkazy, ktoré svedčia v neprospech ŕaloby nekonfrontoval s vlastnými skutkovými závermi. Išlo najmä vytyčovací náčrt z roku 1994, o list matky ŕalovaného A. H., odborný posudok znalca L. P. z 29.7.1988 ku kúpnej zmluve, ktorou ŕalobcovia nadobudli vlastníctvo k nehnuteľnostiam od M. C. a zistenia z obhliadky miesta o umiestnení vodomernej ŕachty.

Skutkové zistenia súdu sú uvedené v bodoch 23, 25 - 30 odôvodnenia, v týchto skutkových zisteniach sú niektoré významné nesprávnosti. Ide najmä o skutkové zistenia súdu o tom, ŕe právní predchodcovia ŕalobcov vydrŕali sporné nehnuteľnosti eŕte pred rokom 1988, ŕe ŕalobcovia neruŕene a dobromyseľne uŕivali sporné nehnuteľnosti od ich nadobudnutia v roku 1988 aŕ do roku 2000, ŕe ŕalobcovia kúpili sporné nehnuteľnosti spolu s nehnuteľnosťami M. C. uŕ v roku 1988, a ŕe ŕalobcovia vydrŕali práve tie časti pozemkov ŕalovaného, ktoré uviedli v ŕalobe. Jeho otec a otec p. M. C. v minulosti spoločne vybudovali vodovodnú prípojku k obidvom rodinným domom. Kvôli úspore a z dôvodu tradične dobrých rodinných vzťahov si nevybudovali vodovodné prípojky kaŕdý k svojmu domu, ale vodu dovedli tak, ŕe rozvod z prípojky k obom domom postavili presne na katastrálnej hranici oboch pozemkov s tým, ŕe rozvod smerom k domu ŕalovaného je na pozemku parc. . 115 a rozvod smerom k pozemku ŕalobcov je uŕ na pozemku parc. . 116. Umiestnenie vodomernej ŕachty bez podrobnej znalosti priebehu katastrálnej hranice medzi pozemkami by bolo veľmi nepravdepodobné. Zároveň toto umiestnenie vod.

šachty spochybňuje tvrdenia M. C. o tom, že jeho rodičia sa domnievali, že ich pozemok je až po dom žalovaného, nebudaj, že jeho dom zasahuje do pozemku žalobcov. Tvrdenia M. C. považuje žalovaný osobne za zaujaté, pretože ako človek často žiadajúci o bezplatné právne rady od žalobkyne 1/ mal záujem na jej úspechu v tomto spore (napr. žiadosť o radu, ako nakladať s akciami z 1. vlny kupónovej privatizácie v liste bez uvedeného dátumu čítanom na pojednávaní). Žalovaný teda spolu s jeho právnymi predchodcami užíval sporný pozemok za jeho domom (pozemok pare. č. 115/1 podľa geometrického plánu „Geometrický plán na oddelenie pozemkov p.č. 114/5 a 115/8-9.“ z 11.4.2018 vypracovaným spoločnosťou GEOASK, s.r.o., so sídlom Rovniankova 11, 851 02 Bratislava, IČO: 45 299 3 82, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, odd. Sro, vložka č. 62002/B a autorizačne overeným L. F. M.) minimálne tým, že žalovaný viedol prívod pitnej vody do domu cez tento pozemok a v 90-tich rokoch žalovaný odtiaľ cez výkop viedol novú prípojku. Vzhľadom k uvedenému je záver o vydržaní spornej časti pozemku za domom žalovaného právnymi predchodcami žalobcov nepresvedčivý a nepodložený. Rovnako sporné a dôkazmi nedoložené je skutkové zistenie súdu o nerušenom a dobromyseľnom užívaní sporných nehnuteľností žalobcami. Uvedené zistenie sa opiera výlučne o tvrdenie žalobcov, naopak, žalovaný predložil písomné stanovisko jeho matky k súdному konaniu v tej istej veci, ktoré vyvolali žalobcovia v roku 2000 a ktoré bolo pre procesné nedostatky na strane žalobcov zastavené. Autentickosť tohto listu nebola spochybnená žalobcami a preto nie je rozhodujúce, či uvedený list bol v konaní pred súdom v roku 2000 použitý ako dôkaz, resp. či je podpísaný, alebo nie. Ide o myšlienky jeho matky a jej postoj k veci ako aktívneho účastníka právnych vzťahov k sporným častiam jeho pozemkov. Z listu vyplýva, že vlastníctvo k sporným častiam nebolo nikdy medzi právnymi predchodcami žalobcov sporné a títo rešpektovali vlastnícke práva právnych predchodcov žalovaného. Uvedené pozemky len užívali s vedomím, že im nepatria. Na tieto skutočnosti v minulosti upozornila jeho matka aj žalobkyňa. Tvrdenia žalobcov a svedka š. C. o tom, že predmetom predaja boli aj sporné časti pare. č. 115 a 114 (dnes 115/8, 115/9 a 114/5), ktoré ako skutkové zistenie prevzal aj súd prvej inštancie je nesprávne a nekorešponduje s dôkazmi. To, že žalobcovia konali v omyle neznamena, že im svedčí nadobúdací titul. Z kúpnej zmluvy medzi žalobcami ako kupujúcimi a svedkom M. C. ako predávajúcim žiadnym spôsobom nevyplýva, že by kúpou nadobudli akúkoľvek časť z parciel č. 115 alebo 114. Naopak, súčasťou kúpnej zmluvy bol odborný posudok L. P., ktorého prílohou je aj náčrt prevádzaných nehnuteľností, z ktorého jednoznačne vyplýva, že hranica za domom žalovaného nevykazuje žiadne lomové body, takže žalobkyňa ako práva znalá osoba (titul JUDr. a dlhoročná právna prax) sa nemohla domnievať, že kupuje nehnuteľnosti „až po dom“. V konaní obaja žalobcovia zhodne tvrdili, že predmetom ich kúpy v roku 1988 okrem rodinného domu boli aj pozemky, pričom tieto údajne kúpili „až po dom“, „po hospodárske budovy a po plot“. Tieto ich skutkové tvrdenia sú v rozpore s geometrickým plánom na oddelenie pozemkov p.č. 114/5 a 115/8-9 z 11.4.2018 vypracovaným spoločnosťou GEOASK, s.r.o., so sídlom Rovniankova 11, 851 02 Bratislava, IČO: 45 299 382, a autorizačne overeným L. F. M.. Z novej hranice určenej týmto plánom je zrejmé, že vydržanie sa netýka sporných pozemkov „až po dom a až po hospodárske budovy“, ale hranica ide cca 0,5 m od týchto stavieb. Ako korešponduje skutkové tvrdenie žalobcov so žalobným návrhom a prečo nie sú zhodné súd opomenul komentovať a nevysporiadal sa s ním.

Vytkol súdu prvej inštancie, že nesprávne právne posúdil aj právny základ vydržania. Je nesporné, že vydržať nehnuteľnosti je možné na základe právneho titulu, alebo bez neho. V prípade vydržania bez právneho titulu musia nadobúdatelia svoju dobromyseľnosť pred súdom aj preukázať, nestačí len ich subjektívny pocit (viď R 8/91, podľa ktorého tvrdenia držiteľa o tom, že mu vec patrí a že s ňou nakladal ako s vlastnou musí byť preukázané konkrétnymi okolnosťami z ktorých sa dá usúdiť, že toto presvedčenie bolo dôvodné.) V tomto prípade sa žalobcovia domáhajú vydržania bez predošlého právneho nadobúdacieho titulu. Ich dobromyseľnosť by mala byť teda v konaní bezpochybne preukázaná, nestačí len ich subjektívne vyjadrenie pocitov. V rozsudku súd nevzal do úvahy dôkazy spochybňujúce túto dobromyseľnosť. Takýmto spochybňujúcimi indíciami je aj nepokračovanie v konaní o vydržaní zo strany žalobcov v roku 2000, kedy ešte žila matka žalovaného A. H., ktorá bola priamou účastníčkou dohôd o užívaní sporných pozemkov, ako aj svedkom dohody o stavbe plota v zadnej časti, tiež spor o hranicu už v roku 1994, kedy si matka dala vytyčiť hranice pozemkov, ale aj stavba vodovodnej prípojky a vodovodnej šachty presne na hranici pozemkov. Tieto skutočnosti svedčia o tom, že katastrálne hranice medzi ich pozemkami mali ich právní predchodcovia plne v povedomí a užívanie sporných pozemkov právnymi predchodcami žalobcov vychádzalo zo súhlasu rodičov žalovaného. Je potrebné právne posúdiť, či držba v podobe kosenia trávy za domom žalovaného je nadradená držbe v podobe využívania vodovodnej prípojky vedúcej po tomto pozemku.

V súlade s rozhodovacou praxou súdov je možné vydržať len celý pozemok, a nie len jeho časť (napr. rozsudok NS ČR z 25.3.2008 sp. zn. 22Cdo 361/2007 - Predmetom vydržania môže byť len celá vec,

ktorá je predmetom právnych vzťahov, podmienkou na vydržanie je, aby bola v držbe celá vec, nemôže vydržiteľ vydržať len časť pozemku). Odvolateľ už vyššie poukázal na nezrovnalosti medzi žalobou a skutkovými tvrdeniami žalobcov v tom, že v žalobe sa domáhajú určenia o vydržaní len časti pozemku za domom žalovaného, avšak tvrdia, že vydržali celú časť pozemku „až po dom“, „až po hospodárske budovy“. Ak sa teda súd domnieval, že žalobcovia splnili všetky zákonné podmienky pre nadobudnutie sporných pozemkov vydržaním, pričom však žalobcovia žiadali priznať vydržanie len časti sporných pozemkov, mal žalobu zamietnuť práve z dôvodu nemožnosti vydržať len časť veci. Je evidentné, že zákon neumožňuje nadobudnúť vydržaním len tie časti veci, ktoré držiteľovi vyhovujú a ostatné, nevýhodné časti ponechať vo vlastníctve pôvodného vlastníka (tzv. vyberanie hrozienu z koláča). Nesprávne právne bola posúdená aj správnosť podanej žaloby v časti určujúcej, že žalovaný je vlastníkom pozemkov so zmenšenou výmerou (o vydržané časti), pričom toto svoje rozhodnutie súd ani nezodôvodnil.

3. Žalobcovia sa k odvolaniu žalovaného vyjadrili tak, že navrhli napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť a priznať im náhradu trov odvolacieho konania. S dôvodmi odvolania žalovaného nesúhlasia, a majú za to, že súd prvého stupňa postupoval v súlade s § 220 ods. CSP, keď posúdil žalobu ako dôvodnú a rozhodol v ich prospech. Žalovaným namietané vady odôvodnenia, kedy sa súd detailne nevysporiadal s každým tvrdením žalovaného, ale všeobecne konštatoval, že produkovanými dôkazmi nepreukázal tvrdenia neznamená, že dokazovanie vo vzťahu k žalovaným navrhovaným dôkazom nebolo vykonané, a že by boli porušené jeho procesné práva, ale len to, že tvrdenia žalovaného nemali oporu v ním produkovaných dôkazoch. Žalovaný sa opakovane odvoláva na dôkaz „list matky žalovaného“ údajne predložený v konaní 6C/255/2000. Tento dôkaz bol vykonaný, pričom súd prvého stupňa v rámci vykonaného dokazovania poukázal na skutočnosť, že tento „nepodpísaný“ list nie je v súlade s obsahom súdneho spisu, v ktorom mal byť predložený, pričom žalovaný sa s touto námietkou v prebiehajúcom konaní nevysporiadal. Odhliadnuc od obrany uplatňovanej žalobcami vo vzťahu k tomuto dôkazu, a to, že sa jednalo o vyjadrenie a tvrdenia procesnej strany (nie svedectvo) v inom konaní, kde neboli vykonané iné dôkazy na podporu týchto tvrdení, samotné vyššie uvedené vady zistené súdom prvého stupňa znamenajú, že takýto dôkaz nebol relevantný a nepreukazoval obranu žalovaného. Pokiaľ by aj súd prvého stupňa na tento dôkaz prihliadal, musel by zákonite v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov dospieť k záveru, že vo vzťahu k listinným dôkazom a svedeckej výpovedi svedka C. má tento dôkaz rozhodne nižšiu váhu, lebo bol produkovaný stranou v inom spore, pričom platí, že strany môžu v konaní tvrdiť „čokoľvek“ a ani v prípade zrejmej a preukázanej nesprávnosti nenesú rovnakú mieru zodpovednosti ako prípadní svedkovia (napr. krivé svedectvo). Naopak v konaní bolo preukázané, že tvrdené zameranie z roku 1994 sa netýkalo priebehu hranice medzi pozemkami žalobcov a žalovaného, ale priebehu hranice žalovaného a suseda z opačnej strany, na účely odkúpenia sporných častí pozemkov žalovaným (resp. jeho právnymi predchodcami), pričom okrem spomínaného listu žalovaný neprodukoval žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval vedomosť žalobcov o tomto zameraní vo vzťahu k ich hranici, pričom vyznačenie tejto hranice geodetom nebolo ani dôvodné, ani predmetom vytyčovacieho nákresu. Samotné tvrdenie žalovaného o priebehu sporov od roku 1994 nemá oporu ani vo faktických úkonoch strán, pričom k narušeniu susedských vzťahov došlo až v roku 2000, kedy po zameraní skutočnej hranice medzi pozemkami žalobcov a žalovaného, začal žalovaný bezodkladne vykonávať svoje vlastnícke právo „erga omnes“.

Žalovaný ďalej svoje odvolanie opiera o nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení II. a III. výroku napadnutého rozsudku, kde na jednej strane akceptuje, že v prípade I. výroku bol naliehavý právny záujem daný, ale ten istý naliehavý právny záujem už nevidí v podmienených výrokoch II. a III., ktoré len detailne upravujú majetkovoprávny stav na základe výroku I. Sám žalovaný pritom tvrdí, že tieto výroky II. a III. považuje za nadbytočné, nakoľko ich obsah priamo vyplýva z GP, ktorý je podkladom výroku I.. Žalobcovia preto nerozumejú argumentácii žalovaného o absencii naliehavého právneho záujmu vo vzťahu k výrokom II. a III., keď je tento daný priamo preukázaným naliehavým právnym záujmom vo vzťahu k výroku I., a teda neoddeliteľne aj vo vzťahu k výrokom II. a III., podľa žalovaného nadbytočným. Žalobcovia preto považujú odvolanie žalovaného v tejto časti za zmätočné a nepreskúmateľné.

Žalovaný v odvolaní poukazuje na rozsudok NS ČR 22Cdo 361/2007, pričom tvrdí, že predmetom vydržania môže byť len celá vec a nie len jej časť. Aj napriek tomu, že sa aj v predmetnom konaní jednalo o nehnuteľnosť, žalovaný opäť neprávne interpretuje predmetné rozhodnutie, pričom námietku súdu, že strany v predmetnom konaní neunesli dôkazné bremeno k celej veci (budove vrátane prístavby, ktorá bola funkčnou súčasťou pôvodnej budovy), by mali zakladať prekážku vydržania časti veci (v prípade

deliteľnej veci, v tomto prípade pozemku, ktorý je odčleniteľný GP, a preto samostatne spôsobilým predmetom vlastníctva ako aj vydržania). Úplne nepochopiteľnou sa žalobcom vidí argumentácia žalovaného o „vyberaní hrozienuk z koláča“ a naznačovanie, že si majú žalobcovia záujem ponechať len „časti nehnuteľností, ktoré im vyhovujú“ a „nevýhodné časti“ neponechať vo vlastníctve vo vlastníctve žalovaného. Žalovaný v odvolaní neuvádza, čo ho viedlo k úvahe, že by práve sporné časti mali byť pre žalobcov „výhodnejšie“ ako iné časti jeho pozemkov (ktoré žalobcovia objektívne neužívali, ani užívať nemohli, nakoľko tieto užíva žalovaný). Žalobcami vymedzený rozsah sporných pozemkov je stanovený s ohľadom na skutočný rozsah užívania, zo strany žalobcov a ich právnych predchodcov, ktorí tieto pozemky takto užívali od neformálnej dohody o priebehu hraníc okolo roku 1955, ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania, a takto boli vydržané. Vo vzťahu k predmetu vydržania, ako to bolo aj zistené vykonanou obhliadkou na mieste samom, žalobcami preukázaná hranica pozemkov, ktoré v dobrej viere užívali, v teréne kopíruje oporné múry (podmurovky) žalobcovho domu a oplotenia, prechádza stredom žľabu spoločne vybudovaného žalobcami a žalovaným medzi hospodárskymi budovami žalovaného a garážou žalobcov, a ďalej ďalšími hospodárskymi budovami žalovaného a pôvodným plotom postaveným predchodcami strán zodpovedá skutočnému užívaniu pozemkov. Tento priebeh hranice zodpovedá aj terénnym úpravám, osadeniu vstupnej brány, sadovej výsadbe a reálnemu užívaniu sporných častí nehnuteľností žalobcami, a to nerušene až do roku 2000, kedy žalovaný zistil skutočný priebeh hranice, na miestach vyznačených geodetom zatiaľ 2 metrové železné koly (vrátane kolu, ktorého pozostatok je v teréne viditeľný dodnes, a tvoril prekážku v priestore vstupnej brány na pozemok žalobcov), a bez zrejmeého dôvodu začal umiestňovať na sporné časti nehnuteľností hnuteľné veci. Uvedené skutočnosti boli preukázané aj dobovými fotografiami tvoriacimi súčasť vyjadrení žalobcov, ako aj obhliadkou na mieste samom.

Vo vzťahu k argumentácii o „užívaní pozemku“ žalovaným, výlučne tým, že sa na ňom nachádza vodovodná prípojka (pod úrovňou terénu) žalobcovia uvádzajú, že takéto užívanie nijakým spôsobom nenarušalo dobromyseľnosť žalobcov, nakoľko nezasahovalo, ani nezasahuje nad mieru obvyklú a tolerovateľnú do ich užívacích práv, ako aj dobromyseľne vykonávaného vlastníckeho práva nadobudnutého vydržaním. Naopak prvé zásahy do užívacích práv boli preukázané faktickým konaním žalovaného popísaným vyššie (železné koly a umiestňovanie vecí na sporné časti pozemkov), ktoré trvá prvý krát od roku 2000, kedy sa žalovaný dozvedel o skutočnom priebehu hranice.

Žalovaný v neposlednom rade v rámci svojej argumentácie opomína skutočnosť správne zistenú a preukázanú súdom prvého stupňa, že jedným z právnych titulov svedčiacich nadobudnutiu nehnuteľností žalovaným (resp. jeho právnym predchodcom) bolo aj vydržanie, s rovnakými predpokladmi, ako momentálne na strane žalobcov, t. j. dobromyseľná a nerušená držba. Vzhľadom na to, že žalovaný (ani jeho právni predchodcovia) sporné časti nehnuteľností až do roku 2000 vôbec nevyužívali (s výnimkou existencie vodovodnej prípojky), a naopak využívanie niektorých častí bolo vylúčené umiestnením stavieb (garáže žalobcov) prípadne sadovej výsadby (v zadnej časti záhrady) či stavbou oplotenia a vstupnej brány v prednej časti, sami nemohli byť vo vzťahu k dotknutým častiam pozemkov nikdy dobromyseľní. Z vykonaného dokazovania pripojením katastrálneho spisu vyplynulo, že žalovanému svedčili neformálne právne tituly („rodinná deľba“, t. j. prevody majetkov v rámci rodiny), pričom rovnako vydržaniu právnymi predchodcami žalobcov svedčili neformálne dohody o určení priebehu hraníc (rovnako v rámci rodiny), ktoré žalobcovia preukázali v konaní najmä čestným vyhlásením a svedeckou výpoveďou svedka C., ako aj podporne ďalšími listinnými dôkazmi (obsahmi zápisníc OR PZ s výpoveďami žalovaného a jeho právnych predchodcov), ktoré súd prvého stupňa vykonal, a ktorými riadne odôvodnil napadnutý rozsudok.

Žalobcovia majú za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, ako aj správne právne posúdil, že k vydržaniu sporných častí nehnuteľností došlo už právnymi predchodcami žalobcov, ako to tvrdil aj svedok C., ktorý ako predávajúci mal za to, že hranica medzi pozemkami prebieha práve tak, ako ich odovzdal žalobcom v roku 1988, a ako sú vytýčené GP. Pokiaľ by aj nedošlo k vydržaniu pozemkov právnymi predchodcami žalobcov, aj samotným žalobcom na základe vykonaného dokazovania svedčí 10 ročná dobromyseľná držba, pričom ani žalovaným tvrdené prerušenie tejto dobromyseľnej držby v roku 1994 nebolo v konaní preukázané.

4. Žalovaný k vyjadreniu žalobcov uviedol, že posúdenie okolností, kedy začalo dochádzať k nedorozumeniam ohľadom priebehu hranice medzi pozemkami, náleží súdu. Túto skutočnosť žalovaný nespochybňuje. Je ale dôležité, aby súd vyhodnotil relevantnosť všetkých dôkazov a u tých, ktoré nepovažuje za relevantné, aby uviedol aspoň stručné dôvody, ktoré ho k tomu viedli. „List jeho matky“ predložený súdu nebol verifikovaný jeho matkou, teda najmä skutočnosti tam uvedené. Ide však o vlastné úvahy jeho matky tak, ako situáciu v čase keď žila, vnímala. Je podozrivé, ak osoba znalá práva

(bývalá sudkyňa) neodstráni vady podania v roku 2000, kedy sa domáhala rozhodnutia o vydržaní. Teda v čase, keď jeho matka ešte žila a mohla svedčiť. Opakovanú žalobu podala až po jej smrti. Tiež považuje za nesprávne, ak súd nevyhodnotí relevantnosť odborného posudku priloženého ku kúpnej zmluve, ktorou žalobcovia nadobudli svoje nehnuteľnosti, a ktorý svedčí o nedobromyseľnosti ich držby sporných pozemkov, minimálne v časti pozemku parc. č. 115.

K nepreukázaniu naliehavého právneho záujmu (ďalej len „NPZ“) pri výroku II. a III. uviedol, že žalobcovia nikdy tento záujem nepreukazovali, súd tento NPZ neposudzoval, a to ani počas konania a ani v odôvodnení rozhodnutia a to napriek tomu, že ho na to odvolací súd zaviazal. Je evidentné, že určovací žaloba, ktorá nemá žiadny praktický význam a je žalobou len preto, aby potvrdila existujúci stav, nespĺňa zákonnú podmienku existencie NPZ. Ak teda súd rozhodne, že žalobcovia vydržali konkrétnu časť pozemku žalovaného, nie je potrebné meritórne rozhodovať o tom, že žalovanému patrí zvyšná časť pozemku, pretože táto skutočnosť je evidentná z prvého výroku. To, že je daný NPZ na určenie skutočnosti vydržania, automaticky nemôže znamenať existenciu NPZ na určenie, že zvyšok pozemku patrí pôvodnému vlastníkovi. Skutočnosť, že sa prvoinštančný súd NPZ pri žalobných návrhoch II a III. v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nezaoberal a nezdôvodnil to žalobcovia nepopierajú a tento nedostatok nemožno nahradiť úvahou žalobcov v replike k odvolaniu.

Žalobcovia zjavne nepochopili jeho argumentáciu k vydržaniu časti nehnuteľností. Po celý čas, od podania žaloby až po záverečné reči trvali na tom, že ako ich právni predchodcovia, tak aj oni nerušene a dobromyseľne užívali ako svoje časti jeho pozemkov (predtým patriace jeho rodičom) a to „až po dom, až po hospodárske budovy a až po zvyšky plota“. Argumentovali tým, že keď kupovali svoje nehnuteľnosti, bolo im to takto oznámené predávajúcim. Všetky nimi produkované dôkazy smerovali k tomuto tvrdeniu. Avšak z petitu žaloby a z priloženého geometrického plánu jednoznačne vyplýva, že nechcú vydržať celú časť údajne nerušene a dobromyseľne užívaného pozemku, ale len jeho časť, ktorá im z jemu neznámych dôvodov vyhovuje. Tak sa stalo, že súd nepriznal originárne nadobudnutie časti pozemku „až po dom“, ale hranica vydržaného pozemku prechádza asi 60 cm od domu. Jeho argumentácia sa teda nevzťahovala k tomu, že žalobcovia nemôžu vydržať niektorú časť z jeho pozemku, ale k tomu, že si nemôžu vybrať, ktorú časť z dobromyseľne a nerušene užíwanej časti jeho pozemku chcú nadobudnúť vydržaním, a ktorú už nadobudnúť nechcú, lebo im to nevyhovuje. Uviedol (a toto tiež podľa neho vyplynulo z obhliadky miesta), že žiadna podmurovka oporného múru jeho rodinného domu nezasahuje 60 cm do kvázy vydržaného pozemku žalobcov. Tiež nie je zrejmé, prečo by hranica mala prechádzať stredom žľabu odvádzajúceho dažďovú vodu zo striech jeho hospodárskych budov. Ak žľab slúži výlučne na odvod dažďovej vody z jeho striech, potom o aké vydržanie zo strany žalobcov ide? Ako mohli tieto časti jeho pozemku nerušene užívať, keď ich užíval výlučne on ako odvod dažďovej vody? Ak teda geodetom vyznačená hranica prechádza stredom tohto žľabu, je vyznačená nesprávne a žalobcovia nemohli vydržať len polovicu plochy tohto žľabu, ale buď celý žľab až po hospodárske budovy (ako tvrdili že pozemky vydržali), alebo mohli vydržať pozemok len po žľab (a teda nie až po budovy). Súd sa týmito nezrovnalosťami nezaoberal a nevysvetlil disproporcie medzi tvrdeniami žalobcov a ich skutočným záujmom o vydržanie pozemkov.

5. Žalobcovia k vyjadreniu žalovaného vo vzťahu k tvrdeniam žalovaného týkajúcich sa listu matky žalovaného a jeho prípadnej relevancie, uviedli, že sa pridriavajú svojich predchádzajúcich tvrdení, že snaha žalovaného predostierať, že sa malo jednať o „alternatívu“ svedeckej výpovede, kedy mala matka žalovaného vyjadrovať svoje úvahy, ako situáciu v danom čase keď žila vnímala, je zavádzajúca, nakoľko akékoľvek tvrdenia a úvahy matky žalovaného v čase prebiehajúceho súdneho sporu boli tvrdeniami strany sporu, ktoré z povahy sporového konania nemohli byť zhodné s tvrdeniami žalobcov, a teda ani so skutkovým stavom, ktorý je predmetom dokazovania v tomto konaní. To, čo žalovaný považuje za „podozrivé“, rovnako ako snaha o vykresľovanie žalobcov ako „osôb znalých práva“, vo vzťahu k dôvodom zastavenia konania považujú žalobcovia za tendenčné bez akejkoľvek relevancie k predmetu konania.

Vo vzťahu k určeniu NPZ pri výroku II. a III. opätovne uviedli, že všetky tri výroky rozhodnutia sú výrokmi založenými na tej istej právnej skutočnosti, či došlo k vydržaniu sporných častí nehnuteľností. Vo vzťahu k II. a III. výroku teda ani nie je možné sledovať odlišný právny záujem, ani tento osobitne sporiť, alebo odôvodňovať. Pokiaľ teda žalovaný nespochybňuje, že pri prvom výroku bol NPZ daný a preukázaný, a tvrdí, že pre výkon súdneho rozhodnutia nie je potrebné meritórne rozhodovať aj „o tom, že žalovanému patrí zvyšná časť pozemku, pretože táto skutočnosť je evidentná z prvého výroku“, je rovnako evidentné, že aj NPZ je daný pre všetky tri výroky v petite rozhodnutia, ktoré sú navzájom podmienené, a slovne opisujú nový stav v zmysle výkaz výmeru uvedeného v geometrickom pláne, ktorý je podkladom rozhodnutia.

Vo vzťahu k argumentácii žalovaného k priebehu hranice, žalobcovia poukázali na skutočnosť, že úvahy žalovaného o „asi 60 cm“ nie sú pre žalobcov preskúmateľné. Naopak priebeh hranice určený geometrickým plánom bol v konaní pred súdom prvého stupňa predmetom miestnej obhliadky, kde bolo preukázané, že určený priebeh hranice zodpovedal priebehu terénnych bodov (terénnych úprav mimo sporných pozemkov, podmuroviek, žľabu, zvyškov oplotenia a pod.). Žalovaný však pri tejto miestnej obhliadke nikde konkrétne neuviedol kde by malo byť sporných „asi 60 cm“. Žalobcovia sa pridrižovali predchádzajúcej argumentácii ohľadom priebehu hranice, pričom opätovne poukázali na skutočnosť, že sporné nehnuteľnosti by bez problémov umožňovali aj iné umiestnenie stavieb (či už žalobcov alebo žalovaného) tak, aby neboli hranice medzi stranami sporné. Samotná skutočnosť, že pri stavbe stavieb a oplotenia došlo k dohode právnych predchodcov sporových strán, na základe ktorých súd prvého stupňa osvedčil vydržanie v prospech žalovaných, bola v konaní preukázaná ako skutkovým stavom tak svedeckou výpoveďou svedka p. C. a ostatnými vykonanými dôkazmi. Právni predchodcovia žalovaného sami vydržali časti sporných nehnuteľností, ktoré však sami nerušene neužívali. Snaha žalovaného tvrdiť, že odvodňovací žľab, ktorý bol budovaný spoločne stranami sporu, bol vo výlučnom užívaní žalovaným len preto, že doň bola odvádzaná dažďová voda z jeho strechy je v rozpore so spoločným konaním a znášaním nákladov na jeho vybudovanie zo strany žalobcov a žalovaného a jeho právnych predchodcov. Pokiaľ by strany neužívali sporné časti nehnuteľností spoločne, nebolo by ani dôvodné budovať spoločne žľab a spoločne znášať náklady.

6. Ďalšie podania strán už v odvolacom konaní neboli predložené.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 a 2 a § 357 písm. m/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na úradnej tabuli súdu na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho I. výroku je vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť, v jeho II. a III. výroku je potrebné ho zmeniť a žalobu v zostávajúcej časti zamietnuť pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

8. V poradí prvým rozsudkom (rozsudkom Okresného súdu Senica z 10.10.2018 č. k. 5C/194/2016-192) súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko dospel k záveru, že žalobcovia nepreukázali, že boli v držbe sporných častí nehnuteľnosti oprávnení a dobromyseľní.

Na odvolanie žalobcov proti uvedenému rozsudku odvolací súd v poradí prvým rozhodnutím v predmetnej veci (uznesením Krajského súdu v Trnave z 30.10.2020 č. k. 10Co/137/2019-249) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vytkol súdu prvej inštancie, že v danej veci nepostupoval v zmysle § 204 CSP, keďže z obsahu spisu nevyplývalo (ani zo zvukového záznamu z pojednávania, na ktorom malo byť dokazovania listinami vykonané), že by súd prvej inštancie dôkaz listinou, spisom sp. zn. 6C/255/2000, resp. podstatnej jeho časti, tzn. listinami, ktoré použil pre svoj záver, prečítaním ani oznámením ich obsahu, vykonal, hoci v odôvodnení rozsudku sa na tento dôkaz odvolával a vychádzal z jeho obsahu (pozn.: dôkaz bol navrhnutý žalovaným už vo vyjadrení k žalobe). Súd prvej inštancie konštatoval, že z uznesenia OO PZ SR Jablonica č. ČVS: ORP-374/JA-SE-2016 z 22.9.2016 bolo zrejme, že žalobkyňa 1/ nebola dobromyseľná pri držbe sporných častí pozemkov, keďže z jej vyjadrenia vyplynulo, že už pri kúpe vedela, že jej tieto sporné časti vlastnícky nepatria. Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo jednoznačné, z čoho konkrétne (z ktorého konkrétneho vyjadrenia) tento záver súd prvej inštancie vyvodil, preto uvedené nebolo preskúmateľné (ako namietali odvolatelia). Napokon odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie, že rozsudok neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, je nepreskúmateľný. Z dôvodu, že v rozhodnutí súdu prvej inštancie absentuje náležitá argumentácia, ako aj vzhľadom na absenciu komplexného hodnotenia vykonaných dôkazov (každý jednotlivito a vo vzájomnej súvislosti – v tomto smere považoval za dôvodnú námietku odvolateľov a to absencia hodnotenia dôkazu – notárskej zápisnice), chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať. Uložil súdu prvej

inštancie v ďalšom konaní postupovať v súlade s prejednávacou zásadou civilného sporového konania (pri aplikácii zásady predvídateľnosti postupu súdu), na základe riadne vykonaného dokazovania vyhodnotiť dôkazy a posúdiť uplatnený nárok žalobcov. Pre úplnosť dal do pozornosti, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je potrebné skúmať vo vzťahu ku všetkým navrhovaným výrokom rozhodnutia (teda i v tej časti, ktorá sa týka žalovaného).

9. V poradí druhým (tentoraz napadnutým) rozsudkom súd prvej inštancie žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Konštatoval, že žalobcovia preukázali v spore ich naliehavý právny záujem na požadovaných určeníach (24. bod odôvodnenia napadnutého rozsudku).

Odvolať namietal, že nebol daný naliehavý právny záujem na určení, že výmera jeho pozemku pare. č. 114/1 je 646 m² - výrok II. a na určení, že výmera jeho pozemku pare. č. 115/1 je 319 m² - výrok III. a že žalobcovia žiadne tvrdenie, nebudaj dôkazy na podporu toho, že tu naliehavý právny záujem je počas celého súdneho konania neprodukovali, súd ani na jednom pojednávaní túto skutočnosť nezisťoval, hoci mu odvolací súd výslovne prikázal sa zaoberať tým, či je, alebo nie je daný naliehavý právny záujem na takom určení v žalobnom petite, ktoré sa týka žalovaného.

Žalobcovia oponovali, že žalovaný odvolanie opiera o nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení II. a III. výroku napadnutého rozsudku, kde na jednej strane akceptuje, že v prípade I. výroku bol naliehavý právny záujem daný, ale ten istý naliehavý právny záujem už nevidí v podmienených výrokoch II. a III., ktoré len detailne upravujú majetkovoprávny stav na základe výroku I. Sám žalovaný pritom tvrdí, že tieto výroky II. a III. považuje za nadbytočné, nakoľko ich obsah priamo vyplýva z GP, ktorý je podkladom výroku I.. Žalobcovia preto nerozumejú argumentácii žalovaného o absencii naliehavého právneho záujmu vo vzťahu k výrokom II. a III., keď je tento daný priamo preukázaným naliehavým právnym záujmom vo vzťahu k výroku I., a teda neoddeliteľne aj vo vzťahu k výrokom II. a III., podľa žalovaného nadbytočným. Žalobcovia preto považujú odvolanie žalovaného v tejto časti za zmätočné a nepreskúmateľné.

Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie o danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení mohol stotožniť iba vo vzťahu k určeniu uvedenému v I. výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (ktorý záver nebol vo vzťahu k I. výroku ani odvolaním spochybnený). Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. (§ 137 písm. c/ CSP) Ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti (ako tomu bolo aj v prejednávanej veci), žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, lebo len také súdne rozhodnutie môže byť aj podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 56/2003) Keďže žalobcovia v predmetnej veci navrhujú určenie svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v I. výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, je na požadovanom určení (uvedenom v I. výroku napadnutého rozsudku) daný naliehavý právny záujem, nakoľko má byť súdne rozhodnutie určujúce ich vlastnícke právo zaznamenané do katastra nehnuteľností a týmto spôsobom dosiahnutý stav súladu (zhody) medzi právnym stavom a stavom zapísaným (evidovaným) v katastri nehnuteľností.

Z uvedeného však zároveň vyplýva, že nemohol byť daný naliehavý právny záujem na určeníach uvedených vo výrokoch II. a III. napadnutého rozsudku, nakoľko nimi žalobcovia nenavrhovali určenie svojho vlastníckeho práva k takýmto nehnuteľnostiam, ale v podstate žiadali určiť veľkosť výmery parciel vo vlastníctve žalovaného po odčlenení geometrickým plánom ich častí, ktorých bezpodielovými spoluvlastníkmi sa podľa výroku I. napadnutého rozsudku majú stať titulom vydržania žalobcovia 1/ a 2/. Na takýchto určeníach nemohli mať žalobcovia 1/ a 2/ naliehavý právny záujem, pretože ich právne postavenie nie je bez týchto určení ohrozené alebo neisté. Odvolateľ preto dôvodne namietal, že II. a III. výrok napadnutého rozsudku je nadbytočný, keď aj bez týchto určení je nepochybné, že právoplatnosťou rozsudku súdu prvej inštancie v jeho I. výroku sa výmery odvolateľom vlastnených pozemkov zmenia v zmysle geometrického plánu tvoriaceho podklad súdneho rozhodnutia, preto na takýchto určeníach (uvedených v II. a III. výroku napadnutého rozsudku) nie je daný naliehavý právny záujem a súd mal žalobu v tomto rozsahu zamietnuť. Na základe vyššie uvedeného, z dôvodu, že žalobcovia svoj naliehavý právny záujem na požadovaných určeníach (uvedených vo výrokoch II. a III. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie) nepreukázali, odvolací súd uzatvára, že nedostatok naliehavého právneho záujmu predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací žaloba (vo vzťahu k určeniam uvedeným v II. a III. výroku rozsudku) nemohla obstáť a ktorý bez ďalšieho vedie k zamietnutiu žaloby, preto v zmysle § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho II. a III. výroku tak, že žalobu v zostávajúcej časti zamietol.

10. Ďalej odvolateľ namietal, že v súlade s rozhodovacou praxou súdov je možné vydržať len celý pozemok, a nie len jeho časť (napr. rozsudok NS ČR z 25.3.2008 sp. zn. 22Cdo 361/2007 - Predmetom vydržania môže byť len celá vec, ktorá je predmetom právnych vzťahov, podmienkou na vydržanie je, aby bola v držbe celá vec, nemôže vydržiteľ vydržať len časť pozemku). Videl nezrovnalosti medzi žalobou a skutkovými tvrdeniami žalobcov v tom, že v žalobe sa domáhajú určenia o vydržaní len časti pozemku za domom žalovaného, avšak tvrdia, že vydržali celú časť pozemku „až po dom“, „až po hospodárske budovy“. Ak sa teda súd domnieval, že žalobcovia splnili všetky zákonné podmienky pre nadobudnutie sporných pozemkov vydržaním, pričom však žalobcovia žiadali priznať vydržanie len časti sporných pozemkov, mal žalobu zamietnuť práve z dôvodu nemožnosti vydržať len časť veci. Je evidentné, že zákon neumožňuje nadobudnúť vydržaním len tie časti veci, ktoré držiteľovi vyhovujú a ostatné, nevýhodné časti ponechať vo vlastníctve pôvodného vlastníka (tzv. vyberanie hrozienu z koláča).

Žalobcovia oponovali, že žalovaný neprávne interpretuje predmetné rozhodnutie, pričom námietku súdu, že strany v predmetom konaní neunesli dôkazné bremeno k celej veci (budove vrátane prístavby, ktorá bola funkčnou súčasťou pôvodnej budovy), by mali zakladať prekážku vydržania časti veci (v prípade deliteľnej veci, v tomto prípade pozemku, ktorý je odčleniteľný GP, a preto samostatne spôsobilým predmetom vlastníctva ako aj vydržania). Úplne nepochopiteľnou sa žalobcom vidí argumentácia žalovaného o „vyberaní hrozienu z koláča“ a naznačovanie, že si majú žalobcovia záujem ponechať len „časti nehnuteľností, ktoré im vyhovujú“ a „nevýhodné časti“ neponechať vo vlastníctve vo vlastníctve žalovaného. Žalovaný v odvolaní neuvádza, čo ho viedlo k úvahe, že by práve sporné časti mali byť pre žalobcov „výhodnejšie“ ako iné časti jeho pozemkov (ktoré žalobcovia objektívne neužívali, ani užívať nemohli, nakoľko tieto užíva žalovaný). Žalobcami vymedzený rozsah sporných pozemkov je stanovený s ohľadom na skutočný rozsah užívania, zo strany žalobcov a ich právnych predchodcov, ktorí tieto pozemky takto užívali od neformálnej dohody o priebehu hraníc okolo roku 1955, ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania, a takto boli vydržané. Vo vzťahu k predmetu vydržania, ako to bolo aj zistené vykonanou obhliadkou na mieste samom, žalobcami preukázaná hranica pozemkov, ktoré v dobrej viere užívali, v teréne kopíruje oporné múry (podmurovky) žalobcovho domu a oplotenia, prechádza stredom žľabu spoločne vybudovaného žalobcami a žalovaným medzi hospodárskymi budovami žalovaného a garážou žalobcov, a ďalej ďalšími hospodárskymi budovami žalovaného a pôvodným plotom postaveným predchodcami strán zodpovedá skutočnému užívaniu pozemkov. Tento priebeh hranice zodpovedá aj terénnym úpravám, osadeniu vstupnej brány, sadovej výsadbe a reálnemu užívaniu sporných častí nehnuteľností žalobcami, a to nerušene až do roku 2000, kedy žalovaný zistil skutočný priebeh hranice, na miestach vyznačených geodetom zatkol 2 metrové železné koly (vrátane kolu, ktorého pozostatok je v teréne viditeľný dodnes, a tvoril prekážku v priestore vstupnej brány na pozemok žalobcov), a bez zrejmeho dôvodu začal umiestňovať na sporné časti nehnuteľnosti huteľné veci. Uvedené skutočnosti boli preukázané aj dobovými fotografiami tvoriacimi súčasť vyjadrení žalobcov, ako aj obhliadkou na mieste samom.

Odvolací súd k tejto námietke uvádza, že pokiaľ odvolateľ poukazoval na rozsudok NS ČR z 25.3.2008 sp. zn. 22Cdo 361/2007, tento nebolo možné aplikovať na prejednávajúcu vec, nakoľko v uvedenej veci išlo o budovu, zahŕňajúcu reštauráciu a sálu, pričom k reálnemu rozdeleniu budovy nedošlo a v tomto kontexte súd vyslovil, že predmetom vydržania môže byť len celá vec, ktorá je predmetom právnych vzťahov, a že podmienkou na vydržanie je, aby držiteľ mal v oprávnenej držbe celú vec. Uvedené nebolo možné vzťahovať na predmetnú vec, kde išlo o vydržanie častí parciel. Inú rozhodovaciu prax, podľa ktorej je možné vydržať len celý pozemok, odvolateľ nekonkretizoval. Vlastníctvo možno vydržať aj k časti parcely, pretože aj táto je pozemkom (Veľké komentáre, Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kol., 2015, Občiansky zákonník I, Komentár § 1-450, Nakladateľství C. H. Beck, str.916), uvedené vyplýva aj z rozsudku NS SR sp. zn. 2Cdo 236/2012 a rozsudku NS ČR sp. zn. 22Cdo 806/2006. Táto odvolacia námietka preto nebola dôvodná.

11. Odvolateľ vytkol súdu prvej inštancie, že sa nezaoberal skutkovými zisteniami a dôkazmi, ktoré svedčili v neprospech žaloby, tieto síce vykonal, ale nevyhodnotil ich v súlade s ustanoveniami CSP o hodnotení dôkazov, čím spôsobil, že jeho rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné a teda arbitrárne. Išlo najmä o vytyčovací náčrt z roku 1994, o list matky žalovaného A. H., odborný posudok znalca L. P. z 29.7.1988 ku kúpnej zmluve, ktorou žalobcovia nadobudli vlastníctvo k nehnuteľnostiam od M. C. a zistenia z obhliadky miesta o umiestnení vodomernej šachty. Nikde v odôvodnení súd tieto dôkazy, ktoré svedčia v neprospech žaloby nekonfrontoval s vlastnými skutkovými závermi. Odvolateľ uviedol, že jeho otec a otec p. M. C. v minulosti (vo vyjadrení k žalobe uviedol, že pred rokom 1970) spoločne vybuvovali

vodovodnú prípojku k obidvom rodinným domom, kvôli úspore a z dôvodu tradične dobrých rodinných vzťahov si nevybudovali vodovodné prípojky každý k svojmu domu, ale vodu doviedli tak, že rozvod z prípojky k oboj domom postavili presne na katastrálnej hranici oboch pozemkov s tým, že rozvod smerom k domu žalovaného je na pozemku parc. č. 115 a rozvod smerom k pozemku žalobcov je už na pozemku parc. č. 116. Umiestnenie vodomernej šachty bez podrobnej znalosti priebehu katastrálnej hranice medzi pozemkami by bolo veľmi nepravdepodobné. Žalovaný teda spolu s jeho právnymi predchodcami užíval sporný pozemok za jeho domom (pozemok parc. č. 115/1 podľa geometrického plánu „Geometrický plán na oddelenie pozemkov p.č. 114/5 a 115/8-9.“ z 11.4.2018) minimálne tým, že žalovaný viedol prívod pitnej vody do domu cez tento pozemok a v 90-tich rokoch žalovaný odtiaľ cez výkop viedol novú prípojku. Vzhľadom k uvedenému je záver o vydržaní spornej časti pozemku za domom žalovaného právnymi predchodcami žalobcov nepresvedčivý a nepodložený.

Žalobcovia oponovali, že žalovaným namietané vady odôvodnenia, že sa súd detailne nevysporiadal s každým tvrdením žalovaného, ale všeobecne konštatoval, že produkovanými dôkazmi nepreukázal tvrdenia neznamená, že dokazovanie vo vzťahu k žalovaným navrhovaným dôkazom nebolo vykonané, a že by boli porušené jeho procesné práva, ale len to, že tvrdenia žalovaného nemali oporu v ním produkovaných dôkazoch. Vo vzťahu k argumentácii o „užívaní pozemku“ žalovaným, výlučne tým, že sa na ňom nachádza vodovodná prípojka (pod úrovňou terénu) žalobcovia uviedli, že takéto užívanie nijakým spôsobom nenarúšalo dobromyseľnosť žalobcov, nakoľko nezasahovalo, ani nezasahuje nad mieru obvyklú a tolerovateľnú do ich užívacích práv, ako aj dobromyseľne vykonávaného vlastníckeho práva nadobudnutého vydržaním. Naopak prvé zásahy do užívacích práv boli preukázané faktickým konaním žalovaného (železné koly a umiestňovanie vecí na sporné časti pozemkov), ktoré trvá prvý krát od roku 2000, kedy sa žalovaný dozvedel o skutočnom priebehu hranice. Žalovaný (ani jeho právni predchodcovia) sporné časti nehnuteľností až do roku 2000 vôbec nevyužívali (s výnimkou existencie vodovodnej prípojky), a využívanie niektorých častí bolo vylúčené umiestnením stavieb (garáže žalobcov) prípadne sadovej výsadby (v zadnej časti záhrady) či stavbou oplotenia a vstupnej brány v prednej časti, sami nemohli byť vo vzťahu k dotknutým častiam pozemkov nikdy dobromyseľní. V konaní bolo preukázané, že tvrdené zameranie z roku 1994 sa netýkalo priebehu hranice medzi pozemkami žalobcov a žalovaného, ale priebehu hranice žalovaného a suseda z opačnej strany, na účely odkúpenia sporných častí pozemkov žalovaným (resp. jeho právnymi predchodcami), pričom okrem spomínaného listu žalovaný neprodukoval žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval vedomosť žalobcov o tomto zameraní vo vzťahu k ich hranici, pričom vyznačenie tejto hranice geodetom nebolo ani dôvodné, ani predmetom vytyčovacieho nákresu. Samotné tvrdenie žalovaného o priebehu sporov od roku 1994 nemá oporu ani vo faktických úkonoch strán, pričom k narušeniu susedských vzťahov došlo až v roku 2000, kedy po zameraní skutočnej hranice medzi pozemkami žalobcov a žalovaného, začal žalovaný bezodkladne vykonávať svoje vlastnícke právo „erga omnes“.

Odvolací súd konštatuje, že vytyčovací náčrt z roku 1994 a zistenia z obhliadky miesta o umiestnení vodomernej šachty neboli spôsobilé ovplyvniť právne následky vydržania v zmysle § 134 ods. 1 O. z., ktoré nastali uplynutím desaťročnej vydržacej doby, majúcej za následok nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním (zo zákona), plynúcej od kúpy nehnuteľností žalobcami v roku 1988. Tieto dôkazy boli súdom prvej inštancie vykonané, obhliadkou sa súd prvej inštancie zaoberal v 16. a 28. bode odôvodnenia, túto vyhodnotil jednotlivo aj v súvislosti s ostatnými relevantnými dôkazmi. Vybudovanie a umiestnenie vodovodnej prípojky pred rokom 1970 (na pojednávaní dňa 19.5.2021 žalovaný uvádzal, že vodovodná šachta bola vybudovaná 1951-1952) nebolo relevantné pre posúdenie oprávnenosti držby a dobromyseľnosti žalobcov, ktorí nehnuteľnosti užívali až od uzavretia kúpnej zmluvy v r. 1988 a užívanie vodovodnej prípojky (pod úrovňou terénu) žalovaným nijakým spôsobom nemohlo narušiť dobromyseľnosť žalobcov, nakoľko nezasahovalo, ani nezasahuje nad mieru obvyklú a tolerovateľnú do ich užívacích práv, ako aj dobromyseľne vykonávaného vlastníckeho práva nadobudnutého vydržaním. Rovnako nebol relevantný pre posúdenie oprávnenosti držby a dobromyseľnosti žalobcov Vytyčovací náčrt vyhotovený I. Q. dňa 11.7.1994 na vytyčenie vlastníckych hraníc parciel č. 114 a 115 v k.ú. D., nakoľko tvrdené zameranie sa netýkalo priebehu hranice medzi pozemkami žalobcov a žalovaného, ale priebehu hranice žalovaného a iného suseda, pričom okrem listu matky žalovaného žalovaný neprodukoval žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval vedomosť žalobcov o tomto zameraní vo vzťahu k ich hranici, pričom vyznačenie tejto hranice geodetom nebolo ani dôvodné, ani predmetom vytyčovacieho nákresu. Samotné tvrdenie žalovaného o priebehu sporov medzi stranami od roku 1994 nemá oporu ani vo faktických úkonoch strán. Žalobcovia v podaní z 8.9.2017 popreli vedomosť o zameraní nehnuteľností v r. 1994 a vzhľadom na ich pomoc rodičom žalovaného so zabezpečením podkladov pre katastrálne konania a radenie jeho rodičom s postupom pri zápise vlastníckych práv, ani nie je predpoklad, že by

medzi žalobcami a rodičmi žalovaného dochádzalo už v tomto čase k sporom o hranicu nehnuteľností alebo iným sporom.

12. Rovnako sporné a dôkazmi nedoložené je podľa odvolateľa skutkové zistenie súdu o nerušenom a dobromyseľnom užívaní sporných nehnuteľností žalobcami. Uvedené zistenie sa opiera výlučne o tvrdenie žalobcov, naopak, žalovaný predložil písomné stanovisko jeho matky k súdnemu konaniu v tej istej veci, ktoré vyvolali žalobcovia v roku 2000 a ktoré bolo pre procesné nedostatky na strane žalobcov zastavené. Autentickosť tohto listu nebola spochybnená žalobcami a preto nie je rozhodujúce, či uvedený list bol v konaní pred súdom v roku 2000 použitý ako dôkaz, resp. či je podpísaný, alebo nie. Ide o myšlienky jeho matky a jej postoj k veci ako aktívneho účastníka právnych vzťahov k sporným častiam jeho pozemkov. Z listu vyplýva, že vlastníctvo k sporným častiam nebolo nikdy medzi právnymi predchodcami žalobcov sporné a títo rešpektovali vlastnícke práva právnych predchodcov žalovaného. Uvedené pozemky len užívali s vedomím, že im nepatria. Na tieto skutočnosti v minulosti upozornila jeho matka aj žalobkyňu.

Žalobcovia uviedli, že žalovaný sa opakovane odvoláva na dôkaz „list matky žalovaného“ údajne predložený v konaní 6C/255/2000. Tento dôkaz bol vykonaný, pričom súd prvého stupňa v rámci vykonaného dokazovania poukázal na skutočnosť, že tento „nepodpísaný“ list nie je v súlade s obsahom súdneho spisu, v ktorom mal byť predložený, pričom žalovaný sa s touto námietkou v prebiehajúcom konaní nevysporiadal. Odhliadnuc od obrany uplatňovanej žalobcami vo vzťahu k tomuto dôkazu, a to, že sa jednalo o vyjadrenie a tvrdenia procesnej strany (nie svedectvo) v inom konaní, kde neboli vykonané iné dôkazy na podporu týchto tvrdení, samotné vyššie uvedené vady zistené súdom prvého stupňa znamenajú, že takýto dôkaz nebol relevantný a nepreukazoval obranu žalovaného. Pokiaľ by aj súd prvého stupňa na tento dôkaz prihliadal, musel by zákonite v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov dospieť k záveru, že vo vzťahu k listinným dôkazom a svedeckej výpovedi svedka C. má tento dôkaz rozhodne nižšiu váhu, lebo bol produkován stranou v inom spore, pričom platí, že strany môžu v konaní tvrdiť „čokoľvek“ a ani v prípade zrejmej a preukázanej nesprávnej nesú rovnanú mieru zodpovednosti ako prípadní svedkovia (napr. krivé svedectvo).

Odvolací súd uvádza, že žalovaný predložil spolu s vyjadrením k žalobe zo 7.8.2017 kópiu nedátovaného listu, na ktorom je uvedená ako odosielateľka A. H., adresovaný je „Vážená pani sudkyňa“, je na ňom uvedená sp. zn. 6C 255/00, ide o ručným písaným písmom spísaný aj podpísaný list. V uvedenom vyjadrení žalovaný o.i. uviedol, že v spise 6C 255/2000 by sa malo nachádzať aj písomné stanovisko vlastnoručne napísané jeho matkou, ktorá dnes už nežije. To, že žalobcovia sa nikdy nemohli domnievať, že pozemky kupujú v „celosti až po plot“ potvrdzuje podľa neho fakt, že už pri kúpe nehnuteľností jeho matka žalobcom vysvetlila, kde je hranica pozemkov, a že užívanie pozemkov nekorešponduje s hranicami pozemkov, preto sa žalobcovia nemohli domnievať, že pozemky nadobúdajú kúpou od p. C. vrátane časti parc. č. 115 a 114. Žalobcovia vo vyjadrení z 8.9.2017 označili interpretáciu odovzdávania predmetných nehnuteľností zo strany matky žalovaného za účelovú a jej tvrdenia za nepravdivé s tým, že tvrdenia matky žalovaného sú v príkrom rozpore s tvrdeniami M. C., ktorý nehnuteľnosti žalobcom osobne predával a odovzdával. Nesúhlasili s tvrdeniami žalovaného o tom, že užívali sporné časti nehnuteľností s vedomím, že by neboli ich vlastníkami a že by ich užívali výlučne na základe dobrej vôle žalovaného a jeho právnych predchodcov. Z vyhlásenia M. C. vo forme notárskej zápisnice jednoznačne vyplýva, že nemal v čase prevodu vlastníckeho práva na žalobcov vedomosť o spornosti vlastníckeho práva a pozemky prevádzal tak, ako sú skutočne užívané a vymedzené plotmi od susedov z jednej aj druhej strany a domom H. na parcele 115, na základe ktorej skutočnosti žalobcovia v dobrej viere nadobudli nehnuteľnosti a tieto ďalej až do roku 2000 nerušene užívali. Odhliadnuc od skutočností, že list matky žalovaného v znení ako ho predložil žalovaný v tomto konaní (na podporu jeho tvrdení o nedobromyseľnosti žalobcov), sa v pripojenom spise OS Senica sp. zn. 6C/255/00 nenachádza a skutočnosti, že v r. 1988 nebola ešte A. H. v katastri zapísanou spoluvlastníčkou susediacich nehnuteľností, je odvolací súd názoru, že zo strany žalobcov prišlo k účinnému popretiu skutkových tvrdení žalovaného (ktorý tvrdil, že z listu jeho matky vyplýva, že matka žalobcom vysvetlila, kde je hranica pozemkov, a že užívanie pozemkov nekorešponduje s hranicami pozemkov, preto sa žalobcovia nemohli domnievať, že pozemky nadobúdajú kúpou od p. C. vrátane časti parc. č. 115 a 114), žalobcovia uviedli vlastné skutkové tvrdenia (tvrdenia žalovaného uvedené aj v liste jeho matky označili za nepravdivé s tým, že tvrdenia matky žalovaného sú v príkrom rozpore s tvrdeniami M. C., popreli tvrdenia žalovaného o tom, že užívali sporné časti nehnuteľností s vedomím, že by neboli ich vlastníkami a že by ich užívali výlučne na základe dobrej vôle žalovaného a jeho právnych predchodcov), ktoré podopreli výpoveďou svedka C. a jeho vyhlásením vo forme notárskej zápisnice. (viď body 12. 13 a 26. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Na základe uvedeného nebolo možné považovať túto odvoláciu

námietku za dôvodnú. Odvolateľ tiež uviedol, že tvrdenia M. C. považuje za zaujaté, pretože ako človek často žiadajúci o bezplatné právne rady od žalobkyne 1/ mal záujem na jej úspechu v tomto spore (napr. žiadosť o radu, ako nakladať s akciami z 1. vlny kupónovej privatizácie v liste bez uvedeného dátumu čítanom na pojednávaní). Odvolací súd nepovažuje túto námietku za dôvodnú najmä s poukazom na prezentované dlhoročné dobré vzťahy medzi rodinami C. a H. a ich príbuzenský vzťah. S poukazom na to, že svedok C. bol poučený o následkoch krivej výpovede sa nejaví logickým, že by riskoval následky krivej výpovede v snahe odvrátiť sa za prípadne poskytnuté právne rady spreď mnohých rokov.

13. Odvolateľ napokon namietal, že tvrdenia žalobcov a svedka M. C. o tom, že predmetom predaja boli aj sporné časti parc. č. 115 a 114 (dnes 115/8, 115/9 a 114/5), ktoré ako skutkové zistenie prevzal aj súd prvej inštancie je nesprávne a nekorešponduje s dôkazmi. To, že žalobcovia konali v omyle neznamena, že im svedčí nadobúdaci titul. Z kúpnej zmluvy medzi žalobcami ako kupujúcimi a svedkom M. C. ako predávajúcim žiadnym spôsobom nevyplýva, že by kúpou nadobudli akúkoľvek časť z parciel č. 115 alebo 114. Naopak, súčasťou kúpnej zmluvy bol odborný posudok L. P., ktorého prílohou je aj náčrt prevádzaných nehnuteľností, z ktorého jednoznačne vyplýva, že hranica za domom žalovaného nevykazuje žiadne lomové body, takže žalobkyňa ako práva znalá osoba (titul JUDr. a dlhoročná právna prax) sa nemohla domnievať, že kupuje nehnuteľnosti „až po dom“. V konaní obaja žalobcovia zhodne tvrdili, že predmetom ich kúpy v roku 1988 okrem rodinného domu boli aj pozemky, pričom tieto údajne kúpili „až po dom“, „po hospodárske budovy a po plot“. Tieto ich skutkové tvrdenia sú v rozpore s geometrickým plánom na oddelenie pozemkov p.č. 114/5 a 115/8-9 z 11.4.2018 vypracovaným spoločnosťou GEOASK, s.r.o., so sídlom Rovniankova 11, 851 02 Bratislava, IČO: 45 299 382, a autorizačne overeným L. F. M.. Z novej hranice určenej týmto plánom je zrejmé, že vydržanie sa netýka sporných pozemkov „až po dom a až po hospodárske budovy“, ale hranica ide cca 0,5 m od týchto stavieb. Ako korešponduje skutkové tvrdenie žalobcov so žalobným návrhom a prečo nie sú zhodné súd opomenul komentovať a nevysporiadal sa s ním. Vytkol súdu prvej inštancie, že nesprávne právne posúdil aj právny základ vydržania. Je nesporné, že vydržať nehnuteľnosti je možné na základe právneho titulu, alebo bez neho. V prípade vydržania bez právneho titulu musia nadobúdatelia svoju dobromyseľnosť pred súdom aj preukázať, nestačí len ich subjektívny pocit (viď R 8/91, podľa ktorého tvrdenia držiteľa o tom, že mu vec patrí a že s ňou nakladal ako s vlastnou musí byť preukázané konkrétnymi okolnosťami z ktorých sa dá usúdiť, že toto presvedčenie bolo dôvodné.) V tomto prípade sa žalobcovia domáhajú vydržania bez predošlého právneho nadobúdacieho titulu. Ich dobromyseľnosť by mala byť teda v konaní bezpochybné preukázaná, nestačí len ich subjektívne vyjadrenie pocitov. V rozsudku súd nevzal do úvahy dôkazy spochybňujúce túto dobromyseľnosť. Takými to spochybňujúcimi indíciami je aj nepokračovanie v konaní o vydržaní zo strany žalobcov v roku 2000, kedy ešte žila matka žalovaného A. H., ktorá bola priamou účastníčkou dohôd o užívaní sporných pozemkov, ako aj svedkom dohody o stavbe plota v zadnej časti, tiež spor o hranicu už v roku 1994, kedy si matka dala vytýčiť hranice pozemkov, ale aj stavba vodovodnej prípojky a vodovodnej šachty presne na hranici pozemkov. Tieto skutočnosti svedčia o tom, že katastrálne hranice medzi ich pozemkami mali ich právni predchodcovia plne v povedomí a užívanie sporných pozemkov právnymi predchodcami žalobcov vychádzalo zo súhlasu rodičov žalovaného. Je potrebné právne posúdiť, či držba v podobe kosenia trávy za domom žalovaného je nadradená držbe v podobe využívania vodovodnej prípojky vedúcej po tomto pozemku.

Žalobcovia vo vzťahu k predmetu vydržania uviedli, že ako bolo zistené vykonanou obhliadkou na mieste samom, žalobcami preukázaná hranica pozemkov, ktoré v dobrej viere užívali, v teréne kopíruje oporné múry (podmurvky) žalobcovho domu a oplotenia, prechádza stredom žľabu spoločne vybudovaného žalobcami a žalovaným medzi hospodárskymi budovami žalovaného a garážou žalobcov, a ďalej ďalšími hospodárskymi budovami žalovaného a pôvodným plotom postaveným predchodcami strán zodpovedá skutočnému užívaniu pozemkov. Tento priebeh hranice zodpovedá aj terénnym úpravám, osadeniu vstupnej brány, sadovej výsadbe a reálnemu užívaniu sporných častí nehnuteľností žalobcami, a to nerušene až do roku 2000, kedy žalovaný zistil skutočný priebeh hranice, na miestach vyznačených geodetom zatiaľ 2 metrové železné koly (vrátane kolu, ktorého pozostatok je v teréne viditeľný dodnes, a tvoril prekážku v priestore vstupnej brány na pozemok žalobcov), a bez zrejmého dôvodu začal umiestňovať na sporné časti nehnuteľnosti hnutelné veci. Uvedené skutočnosti boli preukázané aj dobovými fotografiami tvoriacimi súčasť vyjadrení žalobcov, ako aj obhliadkou na mieste samom.

Odvolací súd k týmto námietkam odvolateľa poukazuje na svoje už vyššie uvedené závery (napr. k možnosti vydržať časť pozemku v dôsledku jeho nesprávneho ohraničenia) a uvádza nasledovné:

Podľa § 130 ods. 1 O.z. ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 134 ods. 1až 4 O.z.: (1) Oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. (2) Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125). (3) Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. (4) Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premĺčacej doby. Podľa nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo dňa 14.11.2018 pri poskytovaní súdnej ochrany v súvislosti s nadobúdaním vlastníckeho práva vydržaním, treba za podstatu a zmysel základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a čl. 11 ods. 1 listiny (Listina základných práv a slobôd ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb. v znení protokolov) považovať taký výklad § 134 O.z., ktorý podporuje zákonnú intenciu uviesť do súladu dlhodobý faktický stav nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. A contrario, výklad, ktorý túto možnosť vylučuje, resp. ju obmedzuje podstatným spôsobom, nemôže byť považovaný za ústavne konformný. Ústavný súd v označenom rozhodnutí zdôraznil, že taký výklad § 134 v spojení s § 130 O.z., ktorý vo svojich dôsledkoch v značnom rozsahu podstatným spôsobom vylučuje možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemku vydržaním, treba považovať jednoznačne za neprípustne reštriktívny, nerešpektujúci podstatu a zmysel zákonného inštitútu vydržania, a teda za ústavne neakceptovateľný. Ústavný súd tiež konštatoval, že špecifiká veci a dĺžka uplynutého času môžu vyvažovať nedôslednosť týkajúcu sa formálnych náležitostí prevodu a držba tak môže byť považovaná za oprávnenú. Významná môže byť aj (ne)prítomnosť signálov zneužitia inštitútu vydržania, napr. nedôveryhodné dokumenty či svedectvá. Na uvedené rozhodnutie ústavného súdu nadviazal neskôr aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. 468/2022 zo dňa 24.11.2022.

Podľa ustálenej súdnej praxe základom oprávnenej držby je aj ospravedliteľný omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že myliaci postupoval s obvyklou opatrnosťou, ktorú možno so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu požadovať. Na rozdiel od preukazovania vlastníctva nebude potrebné, aby bol preukazovaný platný právny dôvod (titul) nadobudnutia, či riadny prechod vlastníctva, ale len okolnosti svedčiacie o poctivosti nadobudnutia. Dobromyseľnosť, ako kategória patriaca do vnútornej sféry držiteľa, môže byť v praxi subjektívne držiteľom vyvodzovaná z najrozmanitejších skutkových okolností (právne relevantných, ale aj irelevantných). Posúdenie, či držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec patrí, nemôže ale vychádzať iba zo subjektívnych predstáv držiteľa. Na pretrvávajúcu nejednotnosť aplikačnej praxe poukázal Ústavný súd SR v náleze I. ÚS 197/2023 z 18.6. 2023, vzhľadom na konkurujúce si právne názory najvyššieho súdu prezentované v rozhodnutiach R 73/2015, R 74/2015 (aj R 83/2015) a ústavného súdu v publikovanom náleze II. ÚS 484/2015 zo dňa 14.11.2018 (48/2018).

Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/19/2021 z 26.1.2022 zdôraznil, že otázka existencie dobromyseľnosti ako jedného zo zákonných predpokladov vydržania, teda to či v konkrétnom prípade bola dobromyseľnosť preukázaná alebo nepreukázaná, nie je otázkou interpretácie práva, ale otázkou dostatku či naopak nedostatku skutkových zistení pre jeden alebo druhý možný záver – a teda primárne vecou dokazovania (vyhodnotenia skutkových zistení potrebných pre formulovanie následného právneho záveru, či došlo k vydržaniu). V takom prípade ide skôr o otázku skutkovú, keďže mimo akúkoľvek pochybnosť ide len o proces hodnotenia dôkazov (vymykajúci sa z rámca pojmu „právna otázka“). Súčasne platí, že vyhodnotenie existencie či neexistencie dobromyseľnosti v konkrétnom prípade závisí od posúdenia jedinečných skutkových okolností posudzovanej veci, čo činí uvedenú otázku nespôsobilou na zovšeobecnenie, ktoré sleduje jeden z účelov ust. § 421 ods. 1 CSP.

Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Českej republiky ustálila určité vodiace kritéria aj v súvislosti s výkladom tzv. ospravedliteľného omylu držiteľa susednej nehnuteľnosti. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo/4138/2013 z 15.1.2014 otázku, či je držiteľ v dobrej viere alebo nie, je potrebné vždy hodnotiť objektívne a nielen zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samotného účastníka. Pri hodnotení dobrej viery je vždy potrebné brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu po každom požadovať, nemal resp. nemohol mať, po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo/1253/1999). V rozhodnutí sp. zn. 22Cdo/2065/2005 Najvyšší súd ČR vyslovil, že ak nadobudne niekto vlastnícke právo k pozemku a pritom sa v dôsledku ospravedliteľného omylu (vyvolaného napríklad tým, že mu prevodca predá

pozemok v hraniciach ako ich sám užíval) uchopí i držby susedného pozemku, bude držiteľom oprávneným. V prípadoch ak niekto nadobudne vlastníctvo k pozemku a súčasne sa uchopí držby, časti alebo celého susedného pozemku, právnym titulom držby je v takom prípade nadobúdaci titul k skutočne vlastnenému pozemku, i keď ide o tzv. putatívny titul, ktorý je postačujúci.

Ani samotná skutočnosť, že držiteľ nenechal vytyčiť hranice ním držaných pozemkov a nezistil tak, že drží i časť pozemku, ktorého vlastníkom nie je, nevylučuje jeho oprávnenú držbu (porov. rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo/2211/2000). Zákomom neriešenou je otázka ako veľkého pozemku (časti pozemku) sa môže držiteľ uchopiť, aby jeho omyl ohľadne rozporu medzi tým, čo skutočne nadobudol a čoho sa uchopil, bol ospravedlniteľný a jeho držba bola oprávnená. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že držiteľ postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu po každom požadovať (porov. rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo/2190/2000). Všeobecné východiská obsahuje rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo/386/2000, podľa ktorého pokiaľ sa nadobúdateľ nehnuteľnosti chopí držby časti susedného pozemku, ktorú nenadobudol, môže byť so zreteľom k všetkým okolnostiam v dobrej viere, že je vlastníkom i tejto časti. Jedným z hľadísk pre posúdenie ospravedlniteľnosti omylu držiteľa je v takom prípade i pomer plochy kúpeného a skutočne držaného pozemku. Pri posúdení oprávnenosti držby záleží aj na tvare pozemkov a ich umiestnení v teréne. Pri pozemkoch pravidelného tvaru možno spravidla lepšie odhadnúť výmeru než pri pozemkoch nepravidelných; to platí i o pozemku na rovine oproti členitému terénu. Význam zohráva i spoločné oplotenie, rozsah užívania právnym predchodcom a pod.

V rozsudku NS ČR sp. zn. 22Cdo/2724/2009 súd poukázal na skutočnosť, že pri zvažovaní dobrej viery držiteľa, ktorý sa chopil držby i časti pozemku susediaceho s pozemkom v jeho vlastníctve, je tiež treba prihliadnúť k postoju vlastníka takto držanej časti susedného pozemku; pokiaľ roky užívanie časti svojho pozemku držiteľom trpel. Je treba vychádzať z toho, že ani on nepredpokladal, že predmetom držby suseda je i časť jeho pozemku (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo/1096/2010, sp. zn. 22Cdo/881/2013).

V rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22Cdo/2197/2010 súd podal výklad, že pri posúdení dobrej viery je treba brať do úvahy všetky okolnosti, za ktorých bola držba uchopená. Význam jednotlivých okolností pri hodnotení dobrej viery nemožno absolutizovať, i keď niektorá okolnosť hovorí výrazne pre určitý záver, môžu ju okolnosti ostatné prevážiť. V okolnostiach konkrétneho prípadu tak nemusí byť na prekážku záveru o dobrej viere, že sa nadobúdateľ nezoznámil s výmerou nadobúdaného pozemku, ani okolnosť, že nadobúdateľ neskúmal nadobúdacie tituly svojich právnych predchodcov či obsah katastrálnej mapy, ak nebol daný osobitný dôvod pre takýto postup, porov. ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 4365/12. Ani samotná skutočnosť, že držiteľ nenechal vytyčiť hranice ním držaných pozemkov a nezistil tak, že drží i časť pozemku, ktorého vlastníkom nie je, nevylučuje jeho oprávnenú držbu (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo/221/2000).

Súd prvej inštancie vychádzal zo správne vykonaným dokazovaním zisteného skutkového stavu, že žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D., a to parcely registra „C“ parc. č. 116/1 - záhrady o výmere 563 m², parcely registra „C“ parc. č. 116/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 325 m² a stavby - rodinného domu súpisné č. XX postaveného na parcele registra „C“ parc. č. 116/2, v podiele 1/1 (ďalej len „nehnuteľnosti žalobcov“). Žalobcovia nadobudli tieto nehnuteľnosti na základe Kúpnej zmluvy z 12.9.1988 uzavretej so M. C., nar. X.X.XXXX, bytom N. XXX, XXX XX N.. Žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor pre okres Senica, obec K., katastrálne územie D., a to parcely registra „C“ parc. č. 114/1 - záhrady o výmere 663 m², parcely registra „C“ parc. č. 114/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 29 m², parcely registra „C“ parc. č. 115/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 346 m², parcely registra „C“ parc. č. 115/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 140 m², parcely registra „C“ parc. č. 115/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 106 m², parcely registra „C“ parc. č. 115/4 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 83 m² a stavieb - rodinného domu súpisné č. XX postaveného na parcele registra „C“ parc. č. 115/2, inej budovy postavenej na parcele registra „C“ parc. č. 114/2, inej budovy postavenej na parcele registra „C“ parc. č. 115/3 a inej budovy postavenej na parcele registra „C“ parc. č. 115/4, všetko v podiele 1/1 (ďalej len „nehnuteľnosti žalovaného“). Žalovaný nadobudol tieto nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva spolu s matkou A. H. a bratom A. H. ako dedičstvo po C. H.. Žalovaný následne s bratom A. H. nadobudol do spoluvlastníctva podiel matky A. H. a v konečnom dôsledku žalovaný nadobudol tieto nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva na základe darovacej zmluvy uzavretej so spoluvlastníkom, bratom A. H.. Právni predchodcovia žalobcov a žalovaného boli blízki rodinní príslušníci. Tieto hore uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporné. Taktiež z vykonaného dokazovania správne vyvodil,

že v čase nadobudnutia nehnuteľností žalobcami v roku 1988 hranicu medzi nehnuteľnosťami žalobcov a žalovaného vytýčoval v teréne plot na betónovom základe postavený v roku 1955 rodičmi žalovaného A. H. a C. H., vtedajšími vlastníkmi susediacich nehnuteľností, po dohode s otcom predávajúceho (M. C.) p. A. C., vtedajším vlastníkom nehnuteľností. Otec predávajúceho užíval nehnuteľnosti podľa hranice vytýčenej plotom od roku 1955 do roku 1987, odkedy pokračoval v užívaní nehnuteľností podľa hranice vytýčenej plotom predávajúci M. C., až do roku 1988. Od roku 1988 užívali nehnuteľnosti podľa hranice vytýčenej plotom žalobcovia, pričom ich vzťahy so žalovaným a jeho matkou boli spočiatku bez akýchkoľvek sporov. Žalobcovia tvrdili, že nehnuteľnosti užívali nerušene a v dobrej viere v rozsahu zakreslenom v polohopisnom pláne od ich nadobudnutia v roku 1988 až do roku 2000, teda uplynutím desaťročnej pokojnej, nepretržitej a dobromyseľnej držby nadobudli k vydržaným nehnuteľnostiam vlastnícke právo vydržaním. V rovnakom rozsahu nehnuteľnosti nerušene a v dobrej viere užívali aj právni predchodcovia žalobcov, a to približne od roku 1955, kedy bol právnymi predchodcami žalovaného postavený plot. V roku 2000 žalovaný a jeho vtedajší spoluvlastníci nechali nehnuteľnosti zamerať geodetom a v teréne vytýčiť priebeh hranice medzi nehnuteľnosťami a susediacimi nehnuteľnosťami podľa stavu zapísaného v katastrálnej mape. Súd prvej inštancie mal preukázané z Notárskej zápisnice č. N 168/2016, NZ 18317/2016, NCRIs 18833/2016 napísanej dňa 24.5.2016 notárkou JUDr. Ivicou Hodálovou, PhD., že M. C., nar. X.X.XXXX vyhlásil pred notárkou, že asi v roku 1955 keď C. a A. H. (rodičia terajšieho vlastníka G. H.) stavali svoj rodinný dom na terajších parcelách č. 114 a 115 k. ú. D., obec K., okres Senica, evidovaných Okresným úradom Senica, odbor katastrálny na LV č. XXX, po dohode s jeho otcom A. C. postavili aj plot medzi parcelami č. 114 a 115 a parcelami č. 116/1 a 116/2, ktoré v tom čase vlastnil jeho otec. S C. a A. H. dobre vychádzali, komunikovali spolu a sú aj vzdialená rodina. Medzi nimi nebolo sporné, že tento plot predstavuje hranicu medzi parcelami č. 114 a 115 a parcelami č. 116/1 a 116/2. Na ktorom mieste bude plot postavený navrhli manželia H. a jeho otec s tým súhlasil. Vlastníctvo k parcelám č. 116/1 a 116/2 nadobudol v roku 1987 po smrti svojho otca a nerušene užíval v celom rozsahu po dom H. a až po plot s parcelou č. 114 a 115 do roku 1988, kedy uvedené nehnuteľnosti spolu s domom a garážou odpredal B. a G. C.. Medzi jeho otcom a následne ním a rodinou H. nikdy nedošlo k sporu o tom, že takto si vymedzili hranicu a takto obaja užívajú predmetné parcely ako svoje vlastníctvo. H. si až do roku 1988, kým nehnuteľnosti nepredal, nikdy nerobili nároky na časť parciel č. 116/1 a 116/2, ktorá sa nachádzala za plotom stojacim medzi oboma pozemkami a za ich domom. Vie, že k prvým rozporom ohľadom hranice došlo niekedy v roku 2000, kedy ho manželia C. prvýkrát s týmto problémom oslovili a uviedli, že susedia H. si robia nárok na časť pozemku, ktorý C. užívajú. Preto v roku 1988, keď parcelu č. 116/1 a 116/2 ako aj dom s garážou predával manželom C., predával toto v dobrej viere, že im odpredáva pozemky tak ako sú skutočne užívané a vymedzené pozdĺžne plotmi od susedov z jednej aj z druhej strany a domom H. postavenom na parcele č. 115. Súd prvej inštancie na návrh žalobcov vykonal dokazovanie aj výsluchom M. C., nar. X.X.XXXX ako svedka, ktorý vo svojej výpovedi tvrdil, že si pamätá ako v minulosti, keď sused C. H. vymeriavali základy, prišli k nim a žiadali jeho otca, či by si mohli základy urobiť 30 cm smerom na ich pozemok, s čím otec svedka súhlasil. Prišla k nim suseda s tým, že špic, ktorý je vpredu nepotrebný a môžu si ho ohradiť. Neskôr keď chcel sused posunúť plot 20 cm do ich ohrady, brat s tým už nechcel súhlasiť, ale svedok mu povedal, že keď im nechali vpredu špic, ktorý nepotrebný, aby to nechali tak a povolili im ísť zase v inej časti do ich pozemku. Nič sa vtedy nepredávalo, ani neprevádzalo, všetko bolo medzi nimi dohodnuté len ústne. Svedok mal za to, že výmera tak ako ju predal sedí, nič sa síce nevymeriavalo, ale výmera tak ako to bolo napísané pred notárom v Hlohovci, by mala súhlasiť. To čo bolo napísané pred notárom v Hlohovci, tak by to malo byť, notárke v Hlohovci diktoval svedok. Svedok ďalej uviedol, že časť plotu aj domu a špic vpredu majú v ich pozemku, lebo v minulosti, keď sa hranice vymeriavali a svedok mal vtedy asi 15 rokov, to bolo vymerané inak a potom ďalej už sa dohovárali medzi sebou len ústne. Kolíky sa dávali keď rodičia žalovaného stavali dom a vtedy sa dohodli, že môžu dom posunúť na ich pozemok, ale nič sa nevymeriavalo. Žalobkyňa 1/ vo výpovedi na pojednávaní dňa 7.4.2021 tvrdila, že žalovaný a jeho vtedajší spoluvlastníci sami nevedeli čo im vlastne patrí. V roku 1993 vydržali 3 pozemky, ktoré užívali, a to tým spôsobom, že podviedli notára, ktorému poskytli nepravdivé informácie, keďže uviedli že užívali aj ďalších 44 m². Keďže pozemky nadobudli až v roku 1993, nemohli tvrdiť, že tieto im patrili už v roku 1988. Na preukázanie týchto svojich tvrdení predložila súdu listinný dôkaz, a to výpis z LV č. XXX pre obec a k.ú. D. z 30.10.2002 a poukázala na vyšetrovací spis polície vedený vo veci podania jej trestného oznámenia pre podvod. Taktiež poukázala na list M. C. z roku 2002, v ktorom odpovedá na jej otázky, keďže v roku 2000 začala pátrať po tom ako to bolo. Predložila súdu 2 fotografie (vyhotovené v čase podania predmetnej žaloby), na ktorých je zaznamenaná časť betónových stĺpov, ktoré boli súčasťou pôvodného oplotenia a popri nich vysadené kríky jošta, ríbezle a viacero egrešov. Tvrdila, že pozemky pri tomto plote užívala stále. Žalovaný vo výpovedi na pojednávaní dňa 19.5.2021 tvrdil, že žalobcovia užívali

sporné nehnuteľnosti na základe ústneho súhlasu jeho matky A. H., ktorá žalobcom kúpu nehnuteľností sprostredkovala. Keď žalobcovia nehnuteľnosti kupovali jeho matka žalobkyni 1/ vysvetľovala pokiaľ nehnuteľnosti kupuje, prítomný pri tom nebol. Až niekedy neskôr v roku 1995 bol prítomný pri tom, keď to jeho matka hovorila žalobkyni 1/ znova. Bolo to po tom, čo boli v roku 1994 nehnuteľnosti zamerané. Povedala žalobkyni 1/, že vodomerná šachta je postavená na hranici pozemkov, že cíp vzadu patrí im, ale že ho môže kludne užívať. Podľa vedomostí žalovaného, ktoré má od rodičov, vodomerná šachta bola vybudovaná v roku 1951 alebo 1952. Jeho matka povedala žalobkyni 1/, že môže užívať pásik za domom cca 60 cm široký pozdĺž záhrady a aj špic, čo je za domom, ale s tým, že súhlasí s hranicou pozemku podľa kolíkov v teréne, ktoré tam boli osadené na základe merania z roku 1995. Rozsah užívacieho práva bol taký, že žalobcovia môžu kosiť ich trávu, ale s tým, že vedia že táto časť pozemku im nepatrí. Po zameraní hranice v roku 2000, po tom ako mu bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu plotu, spolu s matkou na vtedy vytyčenú hranicu zatĺkli železné koly a bol pri tom ako jeho matka povedala žalobkyni 1/, aby už nekosila pozemok, že si ho budú kosiť sami. Súd vykonal dňa 9.3.2022 dokazovanie aj ohliadkou sporných nehnuteľností za prítomnosti strán sporu a ich právnych zástupcov, a to z dvora rodinného domu súpisné č. XX vo vlastníctve žalobcov. Ohliadkou bolo zistené, že v prednej časti pozemku pri rodinnom dome s. č. XX sa nachádza vodomerná šachta, a to cca 1,70 m od rodinného domu s. č. XX vo vlastníctve žalovaného. Predzáhradka rodinného domu s. č. XX je ohraničená plotom s betónovou podstienkou z prednej časti ulice a tak isto v časti s hranicou rodinného domu s. č. XX o dĺžke cca 2,5 m. Predzáhradky rodinných domov s. č. XX a XX sú vizuálne oddelené betónovým predelom. Pred vstupnou bránou do rodinného domu s. č. XX je zvyšok pôvodného kolíka, ktorý bol podľa tvrdenia žalovaného osadený v teréne geodetom a pri postoji od kolíka smerom do záhrady rodinného domu s. č. XX je možné vizuálne badať, že priamka medzi kolíkom a plotom prechádza približne stredom vodomernej šachty. Právny zástupca žalobcov tvrdil, že sa nejedná o zvyšok kolíka, ktorý v teréne osadil geodet, ale o kolík osadený na mieste zameranom pravdepodobne žalovaným. Žalobkyňa 1/ tvrdila, že v takom stave ako súd videl hranice medzi pozemkami na obhliadke, užívajú nehnuteľnosti od roku 1988, kedy ich kúpili a podľa tvrdenia svedka M. C. sa hranica mala ťahať od rohu rodinného domu súpisné č. XX, avšak žalovaný, resp. jeho právni predchodcovia, si hranicu posunuli cca 30 cm na pozemok žalobcov, resp. ich právnych predchodcov, tým spôsobom, že podmurovku plotu posunuli o šírke cca 30 cm na pozemok žalobcov a nie na pozemok do strany pozemku žalovaného. Žalovaný toto poprel a tvrdil, že podmurovku plotu, ktorý začína od konca rodinného domu súpisné č. XX jeho rodičia posunuli práve na hranicu, ktorá prechádza stredom vodomernej šachty a postupuje ďalej do dvora smerom k hruške, ktorá sa v súčasnej dobe na pozemku už nenachádza, čo bolo kopírované presne podľa dohody právnych predchodcov žalobcov a žalovaného. Miesto, na ktorom spomínaná hruška rástla, už vzhľadom na jej neexistenciu nebolo možné v teréne identifikovať. Ohliadkou bolo ďalej zistené, že na pozemku sa nachádzajú zvyšky oplotenia o počte 12 betónových stĺpikov, cca 3 m od seba, vsadených do betónovej podmurovky, ktorá bola podľa tvrdenia žalovaného vybudovaná približne v roku 1974. Právny zástupca žalobcov uviedol, že v minulosti si právni predchodcovia žalovaného dali osvedčiť užívanie častí sporných nehnuteľností, čo však v danom období reálne nebolo možné, pretože časť pozemku nachádzajúceho sa od betónovej podmurovky osadených stĺpikov, cca 80 cm po skutočnú hranicu pozemkov, v minulosti nikdy nemohli nerušene užívať, pretože pozemky boli oddelené v tom čase ešte pletivom, ktoré bolo medzi betónovými stĺpikmi natiiahnuté a na pozemku v časti záhrady, ktorú v súčasnej dobe užívajú žalobcovia, boli vysadené ovocné kríky. Žalovaný predložil v spore písomné vyjadrenie svojej matky A. H., v ktorom okrem iného uvádza, že keď M. C. chalupu predával bola osobne pri tom a ukazovala manželom C. pokiaľ ide medza, a že vodovodná šachta je na polovicu. V roku 1994 si dali pozemok vymerať a potvrdilo sa, že je to správne. Keď prišla B. C. kolíky zatĺčené geospolom povytahovala. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva zo zákona (ex lege) pri splnení zákonom požadovaných predpokladov, a to musí ísť o spôsobilý predmet vydržania, držba musí byť oprávnená, musí byť nepretržitá počas celej zákonom ustanovenej doby, pričom u nehnuteľných vecí je vydržacia doba desaťročná a držiteľ musí byť pri užívaní dobromyseľný v tom, že mu vec patrí, a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalobcovia sa domáhali určenia, že vydržaním nadobudli časti pozemkov špecifikovaných v petite žaloby, keďže tieto nerušene a dobromyseľne užívajú od roku 1988, kedy svoje susediace nehnuteľnosti kúpili od M. C., a to na základe Kúpnej zmluvy z 12.9.1998, ktorá bola zapísaná do katastra pod KUPA RI 1319/88 - VZ.12/89. V čase nadobudnutia nehnuteľností žalobcami v roku 1988 boli nehnuteľnosti oplotené, pričom hranicu medzi nehnuteľnosťami vytyčoval v teréne plot na betónovom základe postavený v roku 1955 rodičmi žalovaného A. H. a C. H., a to po dohode s otcom predávajúceho A. C.. Otec (A. C.) predávajúceho (M. C.) nerušene užíval nehnuteľnosti podľa hranice vytyčenej plotom od roku 1955 do roku 1987, odkedy pokračoval v nerušenom užívaní

nehnutelností podľa hranice vytyčenej plotom predávajúci M. C., a to až do roku 1988. Od roku 1988 užívajú nehnuteľnosti podľa hranice vytyčenej plotom žalobcovia. Podľa zhodných tvrdení strán sporu právni predchodcovia žalobcov a žalovaného boli blízki rodinní príslušníci, navzájom mali dobré vzťahy a nemali žiadne majetkové spory. Podľa vyjadrenia žalovaného (v jeho písomnom vyjadrení k žalobe zo 7.8.2017) plot s betónovým základom bol postavený pred viac ako 40 rokmi a prečo bol postavený práve na konkrétnom mieste už žalovaný nevedel uviesť, len sa domnieval, že pred jeho postavením neboli hranice pozemkov vytyčené v teréne a vzhľadom na bezkonfliktnosť vzťahov bolo vlastne jedno kde bol postavený, časom tento plot prestal plniť svoju funkciu, zostala len betónová podmurovka a železné stĺpiky, začiatkom 90. rokov, keď sa vzťahy medzi matkou žalovaného a žalobkyňou zhoršili, začali sa aj spory o užívanie pozemku. Jedinou žijúcou osobou v čase rozhodovania súdu v danej veci, ktorá bola schopná užívanie predmetných nehnuteľností právnymi predchodcami žalobcov aj žalovaného potvrdiť a ozrejmiť vytyčenie hranice v teréne postavením plotu na základe ich vzájomnej dohody bol svedok M. C., nar. X.X.XXXX. Okrem jeho svedeckej výpovede mal súd k dispozícii aj jeho vyhlásenie urobené formou Notárskej zápisnice č. N 168/2016, NZ 18317/2016, NCRIs 18833/2016 napísanej dňa 24.5.2016 notárkou JUDr. Ivicou Hodálovou, PhD., ktorý listinný dôkaz predložili súdu žalobcovia. M. C. pred notárkou vyhlásil, že asi v roku 1955 keď C. a A. H. (rodičia terajšieho vlastníka G. H.) stavali svoj rodinný dom na terajších parcelách č. 114 a 115 k. ú. D., obec K., okres Senica, evidovaných Okresným úradom Senica, odbor katastrálny na LV č. XXX, po dohode s jeho otcom A. C. postavili aj plot medzi parcelami č. 114 a 115 a parcelami č. 116/1 a 116/2, ktoré v tom čase vlastnil jeho otec. S C. a A. H. dobre vychádzali, komunikovali spolu a sú aj vzdialená rodina. Medzi nimi nebolo sporné, že tento plot predstavuje hranicu medzi parcelami č. 114 a 115 a parcelami č. 116/1 a 116/2. Na ktorom mieste bude plot postavený navrhli manželia H. a jeho otec s tým súhlasil. Vlastníctvo k parcelám č. 116/1 a 116/2 nadobudol v roku 1987 po smrti svojho otca a nerušene užíval v celom rozsahu po dom H. a až po plot s parcelou č. 114 a 115 do roku 1988, kedy uvedené nehnuteľnosti spolu s domom a garážou predal žalobcom. Medzi jeho otcom a následne ním a rodinou H. nikdy nedošlo k sporu o tom, že takto si vymedzili hranicu a takto obaja užívajú predmetné parcely ako svoje vlastníctvo. H. si až do roku 1988, kým nehnuteľnosti nepredal, nikdy nerobili nároky na časť parciel č. 116/1 a 116/2, ktorá sa nachádzala za plotom stojacim medzi oboma pozemkami a za ich domom. Podľa svedeckej výpovede M. C. (právneho predchodcu žalobcov) v minulosti, keď právny predchodca žalovaného sused C. H. vymeriaval základy, požiadal jeho otca, či by si mohol základy urobiť 30 cm smerom na ich pozemok, s čím otec svedka súhlasil. Prišla k nim suseda s tým, že špic, ktorý je vpredu nepotrebný a môžu si ho ohradiť. Neskôr keď chcel sused C. H. posunúť plot 20 cm do ich ohrady, brať s tým už nechcel súhlasiť, ale svedok mu povedal, že keď im nechali vpredu špic, ktorý nepotrebný, aby to nechali tak a povolili im ísť zase v inej časti do ich pozemku. Nič sa vtedy nepredávalo, ani neprevádzalo, všetko bolo medzi nimi dohodnuté len ústne. Z hore uvedeného vyplýva, že žalovaný a jeho právni predchodcovia nadobudli časti sporných nehnuteľností len na základe neformálnych právnych úkonov v rámci „rodinnej delby“ a svoje vlastnícke právo osvedčovali až dodatočne v roku 1993, pričom je zrejmé, že sporné časti týchto nehnuteľností v tom čase žalovaný ani jeho právni predchodcovia nemohli dobromyseľne a nerušene užívať, pretože predmetné nehnuteľnosti právni predchodcovia žalovaného od postavenia ich rodinného domu a plotu oddeľujúceho ich nehnuteľnosti od nehnuteľností žalobcov, t. j. od roku 1954, nikdy fakticky neužívali, nakoľko ich užívali nerušene žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia. Obhliadkou nehnuteľností na mieste samom dňa 9.3.2022 bolo v súlade s tvrdeniami žalobcov a svedka M. C. zistené, že spôsob užívania nehnuteľnosti žalobcami ako aj právnymi predchodcami žalobcov zodpovedá skutočnému usporiadaniu významných bodov v teréne ako na dotknutých nehnuteľnostiach tak aj na obecných pozemkoch v rámci predzáhradok. Obhliadkou bolo potvrdené, že skutočný priebeh hranice najmä v časti vstupnej brány a príhľadného oplotenia pri vstupe, ako aj pod garážou žalobcov zasahuje do týchto stavieb. Postavenie stavieb týmto spôsobom však zodpovedalo tomu ako boli nehnuteľnosti zo strany žalobcov a ich právnych predchodcov v danom čase dobromyseľne a nerušene užívané, nakoľko v tom čase nemali vedomosť o inom skutočnom priebehu hranice medzi pozemkami žalobcov a žalovaného. V takomto stave užívania boli nehnuteľnosti odovzdané žalobcom aj pri uzatvorení kúpnej zmluvy v roku 1988 a títo v nerušenom užívaní pokračovali až do roku 2000, kedy došlo k zameraniu a vyznačeniu skutočného priebehu hraníc medzi pozemkami žalobcov a žalovaného.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že aj napriek rozporu skutočného priebehu hranice s faktickým stavom užívania, žalobcovia tieto sporné nehnuteľnosti dobromyseľne nadobudli kúpou už v roku 1988 a tieto nerušene užívali až do roku 2000, čo mal súd preukázané vyhlásením a svedeckou výpoveďou právneho predchodcu žalobcov M. C.. I keď právny predchodcovia žalobcov M. C., ako i jeho právnym predchodcom, nesvedčili formálne právne tituly k sporným častiam nehnuteľností, vzhľadom na užívanie týchto nehnuteľností do roku 1988 došlo k

vydržaniu sporných častí nehnuteľností už zo strany právnych predchodcov žalobcov. Naopak žalovaný neuniesol v spore dôkazné bremeno svojich tvrdení, keďže v konaní neprodukoval žiadne také dôkazy, ktorými by tvrdenia žalobcov jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyvrátil. S poukazom na všetky hore uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v danej veci žalobcovia 1/ a 2/ preukázali, že boli v držbe sporných častí nehnuteľností oprávnení a dobromyseľní, a to po dobu najmenej 10 rokov, keďže sa jedná o nehnuteľnosti, a preto ich žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Odvolačný súd je s poukazom na jeho vyššie uvedené závery ohľadom dokazovania názoru, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobcovia 1/ a 2/ nadobudli vlastnícke právo k pozemkom (parc. č. 116/2, 116/1 v k.ú. D.) a pritom sa v dôsledku ospravedlniteľného omylu (vyvolaného tým, že im prevodca M. C. predal pozemky v hraniciach ako ich sám užíval) chopili i držby časti susedných pozemkov (špecifikovaných v I. výroku napadnutého rozsudku), boli viac ako 10 rokov (1988-2000) neprerušene držiteľmi oprávnenými a dobromyseľnými, keď právnym titulom držby bol v tomto prípade nadobúdaci titul (kúpna zmluva) k skutočne vlastneným pozemkom, i keď ide o tzv. putatívny titul, ktorý je postačujúci. Nebolo potrebné započítanie času, po ktorý mali sporné časti pozemkov v nepretržitej držbe ich právni predchodcovia. Odvolačný súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný neuniesol v spore dôkazné bremeno svojich tvrdení, keďže v konaní neprodukoval žiadne také dôkazy, ktorými by tvrdenia žalobcov jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyvrátil (pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená). Rovnako sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia 1/ a 2/ preukázali, že boli v držbe časti susedných pozemkov (špecifikovaných v I. výroku napadnutého rozsudku) oprávnení a dobromyseľní, a to po dobu najmenej 10 rokov (keďže sa jedná o nehnuteľnosti) neprerušene, čo bolo dôvodom vyhovenia žalobe o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam titulom vydržania v celom rozsahu.

14. Žalovaný považoval napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za nedostatočne odôvodnené, arbitrárne, teda nepreskúmateľné, keďže sa súd nevysporiadal so všetkými argumentmi žalovaného a zároveň ignoroval niektoré dôkazy predložené žalovaným.

S poukazom na už uvedené a po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolačný súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k jeho I. výroku zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej spore, výsledky vykonaného dokazovania a uviedol právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Nedôvodnou tak bola odvolacia námietka žalovaného o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku.

Podľa uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3.7.2003: "Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces."

15. Odvolačný súd riadiaci sa vyššie uvedenými úvahami preto podľa § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho I. výroku ako vo výroku vecne správny potvrdil.

16. Podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolačný súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Nakoľko odvolací súd čiastočne zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, bolo potrebné znovu rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a tiež o nároku na náhradu trov odvolacích konaní. V novom rozhodnutí o nároku na náhradu trov konania je premietnutý úspech strán v celom konaní. Žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou domáhali jedného určenia vlastníctva k častiam viacerých pozemkov (v tejto časti boli plne úspešní) a tiež určenia výmery týchto pozemkov žalovaného v zostávajúcej časti (po odčlenení novovytvorených parciel), v ktorej bol zasa plne úspešný žalovaný, preto odvolací súd s poukazom na pomer úspechu strán v spore rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

17. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)